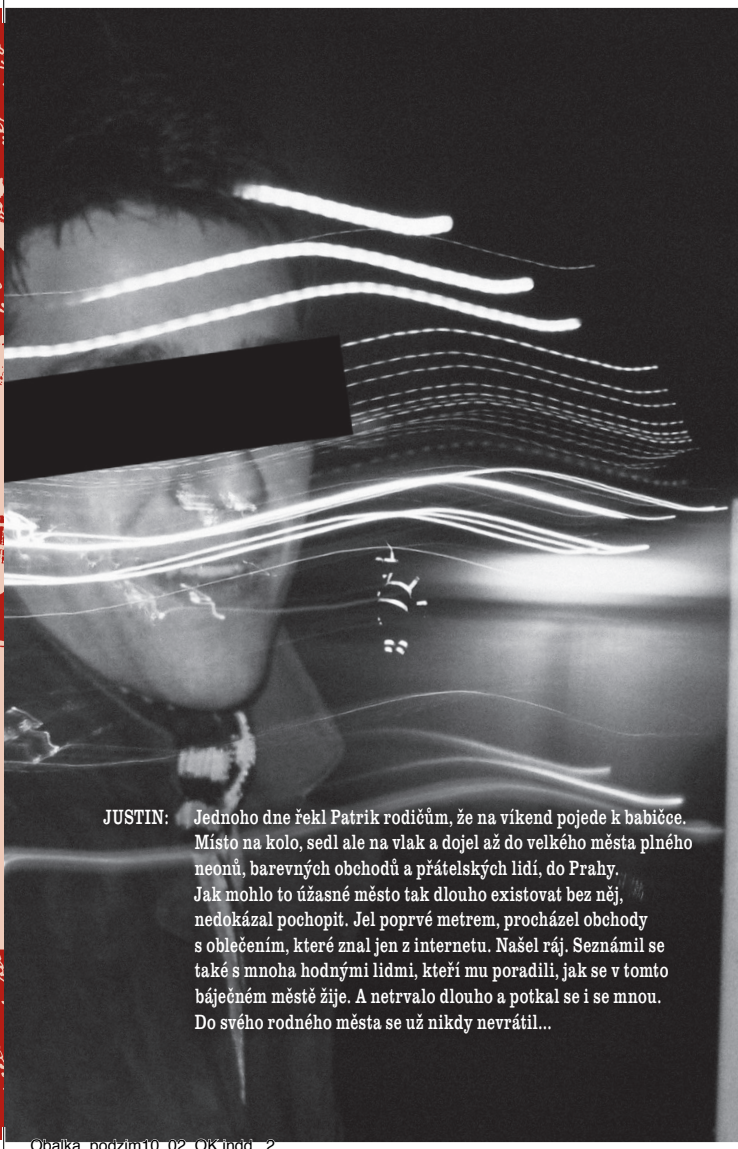

Dilia

JUSTIN: Jednoho dne řekl Patrik rodičům, že na víkend pojede k babičce. Místo na kolo, sedl ale na vlak a dojel až do velkého města plného neonů, barevných obchodů a přátelských lidí, do Prahy. Jak mohlo to úžasné město tak dlouho existovat bez něj, nedokázal pochopit. Jel poprvé metrem, procházel obchody s oblečením, které znal jen z internetu. Našel ráj. Seznámil se také s mnoha hodnými lidmi, kteří mu poradili, jak se v tomto báječném městě žije. A netrvalo dlouho a potkal se i se mnou. Do svého rodného města se už nikdy nevrátil...

podzim | zprávy 2010

Cenu Evalda Schorma za rok 2010

získala

Helena Eliášová

za původní divadelní hru

Hustler4U

a původní rozhlasovou hru

Pátek o desáté

Na druhém místě se umístila **Jekatěrina Gazukina** za překlad hry Jurije Klavdijeva **ANNA**.
O třetí místo se podělila **Janka Ryšánek Schmiedtová** za původní hru **FRIDY**
s **Braňo Holíčkem** za původní hru **TMAVOMODRÝ SVĚT (NARUBY)**.

Synopse vítězných textů a medailonky jejich autorů naleznete v rubrice Nabízíme české hry.

OBSAH

2 Kontakty

4 Premiéry a užití děl

4 divadlo

6 hudebně-dramatická díla

7 literatura

9 rozhlas a televize

10 Informujeme

14 Rozhovor

18 Nabízíme

18 české hry

25 zahraniční hry – přeložené

43 zahraniční hry – nepřeložené

47 literatura

50 hudebně-dramatická díla

52 Rejstřík

**divadelní, literární, audiovizuální agentura
občanské sdružení**

Krátkého 1, 190 03 Praha 9 – Vysočany

AGENTURA

divadelní oddělení

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax: 266 199 876

zástupce vedoucího oddělení

Věra Zárubová

tel.: 266 199 830

fax: 283 890 597

referenti pro tuzemsko

tel.: 266 199 826

referenti pro zahraničí

tel.: 266 199 833

agentáž

Marie Špalová

tel.: 266 199 891

Kateřina Bohadlová

tel.: 266 199 823

Michaela Pňáčková

tel.: 266 199 837

půjčování a prodej textů

Michaela Celárková

tel.: 266 199 829

ředitel

Doc. JUDr. Jiří Srstka

sektretariát ředitele

Eva Kraupnerová

tel.: 283 893 603

fax: 283 893 599

Ústředna:

283 891 587

Záznamník (24 hodin denně):

283 893 603

Linka pro volání z mobilu:

606 614 658

mediální oddělení

vedoucí oddělení

Jiřina Koudeláková

tel.: 266 199 816

fax: 283 891 588

literární oddělení

vedoucí oddělení

Jana Kupílková

tel. a fax: 283 890 598

hudební oddělení

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax.: 266 199 876

referenti

Pavel Chabr

Ondřej Šárek

tel.: 283 893 709

kolektivní správa autorských práv

ředitel kolektivní správy

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

fax: 283 893 599

ekonomické oddělení

hlavní ekonom

Anna Tichá

tel.: 266 199 818

vedoucí honorářové účtárny

Václava Kaplanová

tel.: 266 199 867

právní oddělení

Mgr. Viktor Košť

tel.: 283 891 586

Mgr. Helena Pavlíková

tel.: 283 891 586

dědictví, úschova a registrace děl

Zuzana Hůlková

tel.: 266 199 834

KUDY K NÁM:

Metrem B na stanici „Vysočanská“, poté cca 3 min. směrem za ČSOB (platí pro oba východy z metra). U stanice metra jsou zastávky mnoha autobusů a tramvají. V přízemí naší budovy se nachází restaurace, na budově je velký nápis DILIA.

Podrobné členění jednotlivých oddělení včetně seznamu zaměstnanců a jejich kompetencí naleznete na **www.dilia.cz**

E-mailové adresy zaměstnanců DILIA jsou ve formátu **prijmeni@dilia.cz**

Na webové stránce WWW.DILIA.CZ naleznete kromě kontaktních údajů popisy činností jednotlivých oddělení, novinky, informace pro autory i uživatele, formuláře ke stažení, synopse her a mnoho dalších důležitých údajů.

Vzhledem k obrovskému množství děl a autorů, které DILIA zastupuje, jsme se rozhodli v této rubrice nadále uvádět jen české či světové premiéry nebo jinak významná uvedení (např. nových překladů či úprav). Tučně jsou označeni právě ti autoři, které zastupujeme. Záznamy o premiérách jsou krácené, neuvádíme v nich kompletní autorský tým.

DUBEN

1. 4. 2010

Jihočeské divadlo
České Budějovice – Činohra
Jan Jirků – Adéla Balzerová
VAJGL

první provedení

9. 4. 2010

Divadlo F. X. Šaldy Liberec – Činohra
(Malé divadlo)
Marina Carr

česká premiéra

ŽENA A MEGERA

Překlad: Martina Schlegelová

Divadlo Alfa Plzeň

Jana Kašová – Ivan Nesveda
BŘÍZOVÁ RŮŽENKA

první provedení

12. 4. 2010

Divadlo LETÍ Praha
(Studio Švandova divadla)

Sergi Belbel

PO DEŠTI

Překlad: Martina Černá

česká premiéra

19. 4. 2010

Divadlo Alfa Plzeň
Hubert Krejčí
DÉMONŮV PRAMEN

první provedení

23. 4. 2010

Divadlo Silesia Ostrava
(Stará Aréna Ostrava)
Maciej Wojtyzsko
OPRAŠOVAČKA

Překlad: Jiří Vobecký

česká premiéra

24. 4. 2010

Městské divadlo Brno – Muzikál
(Hudební scéna)
Zdenek Merta – Aristofanés – Jiří Žáček
PTÁKOVINY PODLE ARISTOFANA

první provedení

Městská divadla pražská

(Divadlo Rokoko)

Sándor Márai

DOBRODRUŽSTVÍ

Překlad: Kateřina Pošová

česká premiéra

27. 4. 2010

Švandovo divadlo na Smíchově Praha
(Velký sál)

Bárd Breien – Daniel Hrbek – Martina
Kinská – Lucie Kolouchová

KURZ NEGATIVNÍHO MYŠLENÍ

první provedení

KVĚTEN

1. 5. 2010

Městská divadla pražská (Divadlo ABC)
Zdeněk Jirotka – Martin Vačkář –
Ondřej Havelka

SATURNIN

první provedení

5. 5. 2010

Studio SAINT GERMAIN klubu Rock Café
Praha (Divadelní sál klubu Rock Café)

Carine Lacroixová

BURN, BABY, BURN

česká premiéra

Překlad: Jaromír Janeček

14. 5. 2010

Moravské divadlo Olomouc – Činohra
Terry Pratchett – Stephen Briggs

MUŽI VE ZBRANI

česká premiéra

Překlad: Jan Kantůrek,
Úprava: Michal Zetel

15. 5. 2010

Klicperovo divadlo Hradec Králové

(Hlavní scéna)

Moira Buffini

KRÁL JE PANNA (SILENCE)

Překlad: Marie Špalová, úprava: Johana Kudláčková a Lída Engelová

česká premiéra

Divadlo J. K. Tyla Plzeň – Muzikál/opereta

(Komorní divadlo)

Zdeněk Barták – Petr Markov

CESTA KOLEM SVĚTA ZA 80 DNÍ

Úprava hudby, aranžmá: Daniel Barták

první provedení

20. 5. 2010

Divadlo AQUALUNG Praha (Lod' Tajemství)

Ondřej Lážnovský –

Kateřina Špíchalová

PYTÁKOVÁ SCHOVANKA ANEB

ŠLECHETNÝ MILIONÁŘ

Autoři předlohy: Martin Frič, Rudolf Jaroš, Josef Neuberger, František Vlček

první provedení

21. 5. 2010

Divadlo Silesia Ostrava

(Stará Aréna Ostrava)

Dominik W. Rettinger

PSYCHO-TERA-POLITIKA

Překlad: Jiří Vobecký

česká premiéra

22. 5. 2010

Naivní divadlo Liberec

Roald Dahl – David Wood

JAKUB A OBŘÍ BROSKVĚ

česká premiéra

23. 5. 2010

Divadlo Bez zábradlí Praha

John Misto

SONÁTA PRO LŽÍCI

Překlad: Kateřina Iváková

česká premiéra

ČERVEN

6. 6. 2010

TRANSTEATRAL Praha

(Švandovo divadlo na Smíchově – Prostor Preslova)

Henrik Ibsen

BRAND/OHEŇ

Překlad: Karolína Stehlíková

česká premiéra

10. 6. 2010

Národní divadlo Praha – Činohra

(Stavovské divadlo)

Lars von Trier – Karel František Tománek

DOGVILLE

Překlad: Dana Hábová

první provedení

12. 6. 2010

Západočeské divadlo Cheb (Hlavní sál)

Zdeněk Jirotka – Pavel Gejguš

SATURNIN

první provedení

15. 6. 2010

Národní divadlo Praha – Činohra

(Divadlo Kolowrat)

Milada Součková

HISTORICKÝ MONOLOG (ZPOVĚĎ

PREZIDENTA EMILA HÁCHY)

první provedení

Divadelní soubor LETÍ Praha

(Studio Švandova divadla)

Botho Strauss

JEDNA A TA DRUHÁ

Překlad: Martina Černá

česká premiéra

| premiéry a užití děl |

HUDEBNĚ DRAMATICKÁ DÍLA

9.4.2010

Národní divadlo Brno

Joseph Haydn:

**LO SPEZIALE (DER APOTHEKER –
LĚKÁRNÍK)** – verze o 3 jednáních
opera

25.4.2010

Slezské divadlo Opava

Wolfgang Amadeus Mozart:

LA CLEMENZA DI TITO (TITUS)
opera

7.5. 2010

Severočeské divadlo opery a baletu

Ústí nad Labem

Frederick Loewe:

MY FAIR LADY
muzikál

15.5.2010

Národní divadlo moravskoslezské

Florimond Hervé, úprava Dalibor Brázda:

MAM'ZELLE NITOUCHE
opereta

6.6.2010

HDS Canto Praha

Benjamin Britten:

**THE LITTLE SWEEP
(MALÝ KOMINIČEK)**
opera

8.6.2010

Arcibiskupské gymnázium Praha

Benjamin Britten:

**THE LITTLE SWEEP
(MALÝ KOMINIČEK)**
opera

20.6.2010

Slezské divadlo Opava

Franz Lehár:

GIUDITTA
opereta

26.6.2010

Národní divadlo

Leoš Janáček:

KÁTA KABANOVÁ
opera

29.6. A 30.6.2010

Komorní filharmonie Pardubice/ festival

Smetanova Litomyšl

Vlastimil Hála, Jan Rychlík:

LIMONÁDOVÝ JOE – DVĚ PÍSNĚ

ZAHRANIČÍ:

17.4.2010

Vysoká škola múzických umění v Bratislave

Bohuslav Martinů:

**HRY O MARIÍ (MARIKEN
Z NIMEGUE, SESTRA PASKALINA)
VESELOHRA NA MOSTĚ**
opery

17.5.2010

RTÉ National Symphony Orchestra Dublin

Antonín Dvořák:

RUSALKA
opera

22.5.2010

Opera North

(Leeds, Lowry, Newcastle, Nottingham)

Antonín Dvořák:

RUSALKA
opera

30.5.2010

Opernhaus Zürich

Antonín Dvořák:

RUSALKA
opera

LITERATURA

ČEŠTÍ AUTOŘI:

Bartušek Antonín:

**ZÁMECKÁ A ŠKOLNÍ DIVADLA
V ČESKÝCH ZEMÍCH,**

Společnost přátel Českého Krumlova

Čapek Karel:

DAS JAHR DES GÄRTNERS,

Aufbau Verlag

Černý Jindřich:

EDUARD CUPÁK,

XYZ

Hodík Milan, Landa Pavel:

**SIGNÁLY ANEB JEŠTĚ SE
TROUBÍ A BUBNUJE,**

Naše vojsko

Hrabal Bohumil:

VITA NUOVA,

Mladá fronta

Hrubín František:

ŘÍKEJTE SI POHÁDKY,

STUDIO trnka

Hrubín František:

ŘÍKEJTE SI SE MNOU,

STUDIO trnka

Kainar Josef:

**ČESKOSLOVENSKÁ ROCKOVÁ POE-
SIE 1959-1989,**

XYZ

Karel Plicka:

ČESKÝ ROK,

Mladá fronta

Kisch Egon Erwin:

DER RASENDE REPORTER,

Aufbau Verlag

Kolář Jiří:

SVĚDEK,

EMG

Krejča Miroslav, Jelenová Tereza:

**PUTOVÁNÍ VODNÍKŮ OD RYBNÍKA
K RYBNÍKU,**

Portál

Levý Jiří:

O UMĚNÍ PŘEKLADATELSKÉM

úryvek IN: Művészet-e a fordítás,
Scientia et fedelitate,
Budapest

Lisická Helena:

**ZLATÁ KNIHA POVĚSTÍ Z ČES-
KÝCH, MORAVSKÝCH A SLEZ-
SKÝCH HRADŮ A ZÁMKŮ,**

XYZ

Nezval Vítězslav:

MOŘE LÁSKA MÁ,

Meander

Novák Jiří Zdeněk, Vojtěch Kubašta:

SVRČEK A MRAVCE,

Mladé letá, Slovensko

Pavel Ota:

HOW I CAME TO KNOW FISCH,

Penguin

Rudolf Stanislav:

METRÁČEK,

XYZ

Seifert Jaroslav:

JARNÍ RONDO

IN: Bersong Europinoy:
Filipino European Poetry Recital,
Instituto Cervantes, Manila

Sýkora Pavel:

PAT A MAT DOKÁŽOU VŠECHNO,

Albatros

Teige Karel, Nezval Vítězslav:

**LA SUBVERSIÓN DE LAS
IMÁGENES**

(katalog výstavy),
Tf. Editores, Španělsko

Zlámaný Svatopluk:

ROZHOVORY 36 STRÍBRNÝ VÍTR,

Knihovna Václava Havla

Kathy O'Beirneová:

**NIKDY O TOM NEMLUV: SKUTEČNÝ
PŘÍBĚH DĚTSTVÍ ZNIČENÉHO
KRUTOSTÍ, STRACHEM A LHOSTEJ-
NOSTÍ,**

Nakladatelství JOTA

| premiéry a užití děl |

Oxbrow Mark a Robertson Ian:
**TAJEMSTVÍ ROSSLYNSKÉ KAPLE
A SVATÝ GRÁL,**
Volvox Globator

Barker Alan:
**STÍNY TERORISMU: BOJ PROTI
TERORISMU V SEVERNÍM IRSKU,**
Naše vojsko

PŘEKLADY:

Fitzgerald Francis Scott,
Dorůžka Lubomír:
**VELKÝ GATSBY,
POSLEDNÍ MAGNÁT,**
Leda

Feuchtwanger Lion, **Feldstein Valter:**
BLÁZNOVA MOUDROST,
Ikar

Shakespeare William, **Hilský Martin:**
KRÁL LEAR,
Atlantis

Remarque E. M., **Scheinost Jan:**
ČERNÝ OBELISK,
Ikar-EMG

kolektiv autorů, **Schwarz Josef:**
POVÍDKY EDGARA ALLANA POEA,
XYZ

McHardy Stuart, **Kadlec Vratislav:**
HAMLET A KRÁLOVNA PIKTŮ,
Mladá fronta

Blytonová Enid, **Košnar Aleš:**
TAJEMNÝ OSTROV,
Albatros

Boccacio Giovanni, **Krátký Radovan:**
DEKAMERON,
Levné knihy

Franková Anne, **Drápal Miroslav:**
DENÍK,
Triáda

Francis Dick,
Moserová-Davidová Jaroslava:
SOUBOJ V LETU,
EMG

Francis Dick,
Moserová-Davidová Jaroslava:
VYŠETŘOVACÍ KOMISE,
EMG

Chesterton G.K., **Novák J.Z.:**
PŘÍPADY OTCE BROWNA,

HLAVA CAESAROVA,
Garamond

Moravia Alberto, **Ruxová Eva:**
POHRDÁNÍ,
Academia

Thackeray W. M., **Skoumal Aloys:**
JARMARK MARNOSTI,
Academia

Sofoklés, **Stiebitz Ferdinand:**
KRÁL OIDIPŮS,
Artur

Sofoklés, **Stiebitz Ferdinand:**
ANTIGONÉ, ELEKTRÁ,
Artur

Gardiner Erle Stanley, **Válková Marie:**
**PŘÍPAD POBOURENÝCH
POZŮSTALÝCH,**
Mladá fronta

Brecht Bertolt, **Vápeník Rudolf:**
ŽIVOT GALILEIHO,
Artur

Brecht Bertolt, **Vápeník Rudolf:**
MATKA KURÁŽ A JEJÍ DĚTI,
Artur

| premiéry a užití děl |

ROZHLAS A TELEVIZE

**PREMIÉROVÁ VYSÍLÁNÍ ČESKÁ
TELEVIZE :**

PTÁKOVINA

**Záznam divadelního představení
Činoherního klubu Praha**

autor: Milan Kundera

režie divadelního představení: Ladislav Smoček

scénická výprava: Lubomír Hřůza

vysílání: 10.4.2010

PŘÍBĚHY OBYČEJNÉHO ŠÍLENSTVÍ

**Záznam divadelního představení
Dejvického divadla Praha**

scénická výprava: Martin Chocholoušek

vysílání: 1.5.2010

ROZMARNÉ LÉTO

**Záznam divadelního představení
Divadelního spolku Kašpar – Praha**

autor: Vladislav Vančura

vysílání 8.5.2010

**PREMIÉROVÁ VYSÍLÁNÍ ČESKÝ
ROZHLAS – STANICE VLTAVA:**

PĚTKRÁT ČLOVĚK MUŽ

autor: Sergi Pompermayer

vysílání 14.9.2010

ENIGMA EMY GÖRINGOVÉ

autor: Werner Fritsch

vysílání 11.5.2010

MNOHO POVYKU PRO NIC

autor: William Shakespeare

překlad: PhDr. Jiří Josek

vysílání 29.5.2010

POSLEDNÍ TEMPLÁŘ

autor: Fabien Roy

vysílání 1.6.2010

AUDIO NOSIČE – CD:

ROZMARNÉ LÉTO

autor: Vladislav Vančura

vydal Supraphon: duben 2010

HRABĚ DRÁKULA

volný autor: Bram Stoker

překlad: Tomáš Korbař

vydal Radioservis: červen 2010

TŘI NA LAVIČCE

autor: Aldo Nicolaj

překlad: Jan Makarius

vydal Radioservis: duben 2010

Překladatelská dílna 2010 v plném proudu

Již posedmé pořádá agentura DILIA překladatelskou dílnu. Workshop je určen začínajícím překladatelům, ať už z řad studentů filologických oborů, či naopak studentů divadelních škol a dalších, kteří mají dostatečné jazykové vybavení a zájem o divadelní texty. Letošní ročník Překladatelské dílny DILIA je zaměřen na **současnou polskou a maďarskou dramatu**.

Tutory mladých překladatelů jsou v tomto roce Irena Lexová, Janusz Klimsza a Pavel Peč pro oblast polsky psané dramatiky a Anna Valentová a Adéla Gálová pro oblast maďarské dramatiky.

Z přihlášených mladých překladatelů vybrala DILIA dvě adeptky na maďarskou oblast a tři adeptky na oblast polskou. Jako náhradnice se Překladatelské dílny zúčastní další stipendistka a bude překládat současnou polskou hru.

V rámci Překladatelské dílny DILIA tak vznikne hned šest nových překladů:

Polsko:

Mateusz Pakuła: *Bílá pampeliška* (Biały Dmuchawiec), překlad: Eva Rysová, tutor: Irena Lexová

Andrzej Stasiuk: *Temný les* (Ciemny las), překlad: Helena Jonášová, tutor: Janusz Klimsza

Anna Burzyńska: *Nejvíce sebevražd se páchá v neděli* (Najwięcej samobójstw zdarza się w niedzielę), překlad: Katarzyna Slowikova, tutor: Pavel Peč

Małgorzata Sikorska-Miszczuk: *Kufr Pantoflíčka* (Walizka Pantofelnika), překlad: Michala Dolanová

Maďarsko:

Géza Bereményi – Krisztina Kovács: *Apači* (Apacsok), překlad: Kateřina Šrubařová, tutor: Anna Valentová

István Tasnádi: *Finito* (Magyar zombi), překlad: Gertrud Korpič, tutor: Adéla Gálová

V červnu proběhlo úvodní setkání mladých stipendistů s jejich zkušenými tutory, které bylo zaměřené na praktickou přípravu budoucích překladatelů, tj. na základní informace ohledně specifík divadelního překladu a na problematiku autorského zákona. Během září dojde k dalšímu setkání všech účastníků, kde se budou probírat jejich zkušenosti s překladem, stipendisti budou mít šanci vzájemně si překlady ohodnotit a vyslechnout názory nejen svých tutorů, ale i svých kolegů. Závěrečné setkání, během kterého budou vzniklé překlady nebo spíše úryvky z nich představeny formou scénického čtení, proběhne v listopadu 2010.

Synopse všech překládaných her a stručné informace o autorech najdete v tomto vydání Zpráv. Překlady budou k dispozici až na závěrečném čtení, do té doby na nich budou překladatelé ještě pracovat.

MŠ

Theatertreffen – Stückemarkt – oceněné hry

07. BIS 24. MAI 2010

V Berlíně skončil téměř měsíc trvající divadelní festival Theatertreffen 2010. Ceny si kromě herců odnesli také mladí německy píšící dramatici za hry uvedené v rámci soutěžní sekce Stückemarkt.

Cenu Förderpreis für neue Dramatik v hodnotě 5.000 euro získala za hru *Ernte* německá autorka Claudia Grehn. S výhrou je spojeno uvedení hry v berlínském divadle Maxim Gorki Theater v nadcházející sezóně 2010/2011.

Dalším oceněným mladým dramatikem se stal Wolfram Lotz, který bude psát na zakázku festivalu novou hru, jejíž uvedení proběhne v divadle Deutsches Nationaltheater Weimar. Zde bude také v únoru 2011 v režii Annette Pullen premiérově zinscenována Lotzova hra *Der große Marsch*, která na festivalu Theatertreffen získala poprvé udělenou cenu publika.

Zkrátka nepřišel ani rakouský dramatik Julian van Daal, jehož text *Alles ausschalten* byl oceněn jako rozhlasová hra a bude odvysílán během příštího roku na vlnách Deutschlandradio Kultur.

Ze závěrečné tiskové zprávy festivalu vyplývá, že o neotřelé výjimečné autory německé dramatiky rozhodně není nouze. Jde nejen o uspokojivé konstatování berlínského teamu pořadatelů, ale i o ironickou poznámku na nečekaný závěr podobné soutěže v Heidelbergu (Heidelberger Stückemarkt) – porota zde neudělila cenu nikomu z pozvaných autorů se slovy, že si žádná hra ocenění nezaslouží.

Originální verze oceněných her *Ernte* a *Alles ausschalten* jsou elektronicky k dispozici v DILIA.

KB

Francouzské divadelní ceny Les Molières 2010

25. dubna proběhl již 24. ročník prestižních francouzských divadelních cen Les Molières 2010, které každoročně uděluje Profesionální sdružení divadelních umělců.

Molière za nejlepší veřejné divadlo roku dostalo Théâtre du Soleil za inscenaci *Les Naufragés du Fol Espoir* autorské dvojice Hélène Cixous a Ariane Mnouchkine. Nejlepším soukromým divadlem se stalo Théâtre Rive Gauche s inscenací *L'Habilleur* v režii Laurenta Terzieffe. Nejlepší komedií a rovněž nejlepší adaptovanou hrou se stala hra *Les 39 marches* Théâtre La Bruyère v adaptaci Géralda Sibleyrase.

Nejlepším žijícím frankofonním autorem se stal Eric Assous se svou hrou *L'illusion Conjugale*. Drama o nebezpečí naprosté upřímnosti v manželském vztahu pod názvem *Manželské iluze* přeložil Alexander Jerie. Skvělá komedie o předpremiérovém divadelním zmatku *Thé à la menthe ou t'es citron?* Patricka Haudecoeur a Danielle Navarro-Haudecoeur byla nominována hned v několika kategoriích. Do češtiny ji pod názvem *Mátový nebo citron?* přeložil Jaromír Janeček. Oba texty jsou k dispozici v DILIA.

MP

Premio Ubu 2009 – neprestížnější italská divadelní cena

22. února 2010 se v prostorách slavného milánského divadla Piccolo Teatro udělovaly divadelní ceny za uplynulý rok 2009. Iniciátorem a zakladatelem této prestižní divadelní události, konané letos již po dvaatřicáté, je divadelní kritik a šéf nakladatelství Ubulibri Franco Quadri.

Premio Ubu zhruba odpovídá české Ceně Alfréda Radoka nebo Ceně Thálie. Uděluje se za nejlepší italskou inscenaci roku, za režii, scénografii a za nejlepší italskou i zahraniční původní hru. Cenu získá i nejlepší herec a herečka v hlavní a vedlejší roli a herec či herečka do třiceti let. Speciální cenu si pak odnese např. divadelní festival.

Šedesát jedna kritiků letos prohlásila za nejlepší italskou inscenaci roku 2009 *I demoni* německého režiséra Petera Steina na motivy Dostojevského *Běsů*. Cenu za režii si odnesl Valter Malosti za inscenaci *Quattro atti profani*, jejímž autorem je Antonio Tarantino. Nejlepším hercem je Giuseppe Battiston a herečkou Ermanna Montanari. Za nejlepší počín v oblasti italské dramatiky porota označila hru *Pali*, kterou napsal dramatik a herec Spiro Scimone.

Další nominované hry byly:

Vittorio Franceschi : A corpo morto

Roberto Cavosi: Antonio e Cleopatra alle corse

Antonio Tarantino: Stranieri

DILIA má k dispozici téměř všechny uvedené texty v elektronické podobě.

KB

Tony Awards uděleny

V neděli 13. června 2010 byly v New Yorku udělovány Tony Awards, nejprestižnější americké divadelní ceny. Hra Johna Logana *Red* získala šest cen Tony Awards, mimo jiné cenu za nejlepší hru a nejlepší režii Michaela Grandage. V hlavní roli americké inscenace této hry se představil Alfred Molina. Hru o malíři a jeho malování, který je konfrontován svým mladým asistentem nabízí také DILIA a lze o ni zažádat.

Cenu za nejlepší muzikál získal muzikál *Memphis* autora Joe Di Pietra. Cenu za nejlepší mužský herecký výkon získal známý, především filmový herec Denzel Washington za roli v inscenaci *Fences*. Cenu ze nejlepší ženský herecký výkon získala jeho divadelní partnerka Viola Davis.

MP

Výhodné provozování her – zaplacené zálohy

Divadelní oddělení upozorňuje na možnost výhodného provozování her zahraničních autorů, kde již byla zaplacená záloha a dílo lze tedy do vypršení smlouvy provozovat pouze za příslušná procenta honorářů zahraničních autorů (k nim je samozřejmě nutno připočítat procenta pro překladatele, příp. úpravu). Seznam je řazen chronologicky, novinky jsou vyznačeny tučně. Pro amatéry všechny francouzské hry za sníženou zálohu 200,- EUR netto na 8% z brutto tržeb, italské a španělské hry za zúčtovatelnou zálohu 300 - 400,- EUR netto na 8% z brutto tržby.

Synopse zde uvedených her naleznete na internetové stránce www.dilia.cz/synopse.

jméno autora – název hry	% z hrubých tržeb (zaplacen do)	jméno autora – název hry	% z hrubých tržeb (zaplacen do)
Craig Warner - Cizinci ve vlaku	za 10% netto (17. 10. 10)	Arthur Miller - Čarodějky ze Salemu	za 7% netto (31. 12. 11)
Ira Levin - Osidla smrti	za 8% netto (18. 10. 10)	John Patrick - Podivná paní Savageová	za 7% netto (31. 12. 11)
Thorton Wilder - Naše městečko	za 7% netto (19.10. 10)	Richard Nash - Obchodník s deštěm	za 6% brutto (31. 1. 11)
John Patrick - Paní Savageová v rozpacích	za 7% netto (31.12. 10)	Joseph Stein, Fred Ebb, John Kander - Řek Zorba	za 10% netto (31. 12. 11)
Arthur Miller - Pohled z mostu	za 7% netto (31.12. 10)	Marina Carr - Žena a megera	za 6% netto (25. 2. 12)
John Patrick - Manžel pro Opalu	za 6% netto (31.12. 10)	Stephen Mallatratt, Susan Hill - Žena v černém	za 6,5% netto (4. 5. 12)
Arthur Kopit - Tatínku, ubohý tatínku...	za 7% netto (31. 12. 10)	Woody Allen - Zahraj to znovu, Same	za 7,7% netto (30. 6. 12)
Alan Ayckbourn - Postelová fraška	za 8% netto (10. 1. 11)	Robert Bolt - Ať žije královna	za 6% netto (3. 9. 12)
Richard Bean - Novomanželské apartmá	za 8% netto (7. 2. 11)	Joe Orton - Jak se bavil pan Sloane	za 8% netto (12. 9. 12)
Joe Orton - Kořist	za 6% netto (30. 3. 11)	Christopher Hampton - Nebezpečné vztahy	za 8% netto (16. 1. 13)
Anthony Shaffer - Hříčky se smrtí	za 8% netto (26. 9. 11)	Arthur Miller - Stvoření světa a jiné obchody	za 7% netto (17. 3. 13)
Willy Russell - Pokrevní bratři	za 8% netto (18. 10. 11)	všichni belgičtí autoři (de Ghelderode, Barbard atd.)	vždy za 8% netto
Arthur Miller - Smrt obchodního cestujícího	za 7% netto (31. 12. 11)		

| rozhovor |

BARBORA SCHNELLE

Drama Panorama překladařelé překladařelům

Rozhovor vedla Kateřina Bohadlová

Berlínská divadelní organizace Drama Panorama je fórum pro překladařele divadelních her, dramatiky a zájemce o divadlo jak po umělecké, tak i provozní stránce. Poskytuje platformu pro setkávání lidí z oboru, výměnu zkušeností, názorů, inspiraci a kreativní spolupráci. Tematicky zaměřuje svůj program na podporu divadelního překladu, který považuje za interaktivní proces, zkoumá nové metody a podporuje vznik sítě překladařelů, dramatiků, dramaturgů, režisérů a divadel. Pořádá workshopy a diskuze s odborníky, otevírá nová témata a otázky. Na činnost organizace, její úspěchy a vize do příštích let jsem se zeptala Barbory Schnelle, jedné ze zakladatelek projektu.

V centru pozornosti vašeho projektu Drama Panorama, který jste s Antje Oegel založily před necelými dvěma lety v Berlíně, stojí překladařel a překlad divadelního textu. Proč? Máte pocit, že se překladu nedostává dostatečné pozornosti?

Na jedné přednášce pro překladařele jsme si s Antje uvědomily, že divadelní překlad hraje stále roli Popelky – z literárních pozic je hodnocen velmi jednostranně bez zohlednění zkušenosti z praktického divadla a teatrologie a teorie divadla ho do svých analýz také příliš nezahrnují, protože je to přece literatura, a živé divadlo a jeho tvůrci si často neuvědomují, jakou interpretační a významotvornou roli překladařel má. Samozřejmě všichni vědí, že se stále novými překlady klasiků jako je Shakespeare nebo antické hry mění a často aktualizuje i podoba textu, ale u historických her zájem o překlad dramatu často končí. Se skutečně fundovanou kritikou divadelního překladu se také setkáváme zřídka. Přitom překlad divadelní

hry podléhá často jiným zákonitostem než překlad literární. Již Jiří Levý, jehož *Umění překladu* je i v zahraničí stále jedním ze základních děl překladařelské teoretické literatury, zavádí pojem mluvnosti. Svou roli ale hraje také gestický i mimický potenciál jazyka, jeho emotivnost, zvukomalebnost, temporytmus. Překladařel divadelní hry nevytváří produkt, který pak v podobě textu komunikuje pouze se čtenářem, jeho dílo implikuje řadu dalších procesů a předurčuje práci režiséra, herce, kostýmového výtvarníka, scénografa, prostě všech dalších divadelních profesí, které se podílejí na vzniku inscenace. Paradoxem v praxi ale je, že překladařel pracuje často v izolaci a při své práci komunikuje zejména se svým počítačem.

Co vás vedlo k založení projektu a v čem se vaše aktivity liší od programu podobných organizací?

Hlavní motivací k založení projektu bylo osvobodit práci divadelního překladařele z prostoru čtyř stěn jeho pracovny a vytvořit platformu, která by umožňovala setkávání překladařelů nad určitým tematicky zaměřeným problémem a hlavně iniciovat začlenění práce překladařele do praktického divadelního provozu. Náš projekt zve divadelní překladařele, autory a praktické divadelníky, aby společně uvažovali o způsobu inscenování her zejména současné dramatiky. Při vzájemných setkáních se vedle informativně-vzdělávací práce vytváří prostor pro pochopení přístupu k divadlu různých divadelních profesí a pohled na vlastní práci „z druhé strany“. Náš projekt také klade důraz na kontinuitu platformy a otevřenost vůči začínajícím překladařelům, kteří se často nemají možnost zúčastnit workshopů vyžadujících již rozsáhlé zkušenosti v oboru a několik publikovaných pře-

kladů (což je v případě překladu divadelních her další z problémů). Jedním z dílčích cílů je např. umožnit začínajícím překladatelům kontakt s již zkušenými kolegy a na základě mentoringu se dále vzdělávat v oboru překládání. Uvedu jeden příklad: Tento rok spolupracoval projekt Drama Panorama s festivalem současné americké dramatiky „Voices of change“, který se uskutečnil v Bielefeldu a v Berlíně. Tři mladí překladatelé přeložili pro festival tři hry mladých amerických dramatiků za asistence již renomovaného překladatele z angličtiny, tyto hry pak byly předvedeny v rámci festivalu v podobě tzv. dílenských inscenací (Werkstattinszenierung). Překladatelé měli možnost konzultovat text s autory, účastnit se divadelních zkoušek a svůj překlad dotvářet ve spolupráci s inscenátory. O své zkušenosti se pak podělili s ostatními zájemci a účastníky našeho projektu v rámci Drama-Panorama-Café, což je jeden z formátů projektu, kulatý stůl, kde se s pozvanými hosty diskutuje na určité téma. Zajímavé byly třeba reakce režisérů, kteří se na tomto festivalu rekrutovali z řad čerstvých absolventů divadelních škol – mnozí si poprvé uvědomili, že by i divadelní překladatel mohl být jejich partnerem při hledání inscenačního uchopení hry. Jinak v Německu existují zejména dva důležité programy pro divadelní překladatele – a sice v rámci festivalů Mülheimer Theatertage a Biennale ve Wiesbadenu (dříve Bonnské Biennale). Na jejich organizaci se podílí německá sekce Mezinárodního divadelního ústavu (ITI), s níž také spolupracujeme a plánujeme společné projekty do budoucna. Drama Panorama nestojí v konkurenci těchto aktivit, které jsou pro překladatelskou obec velkým přínosem. Naší devizou je kontinuální práce a vytváření dalších aktivit projektu ve spolupráci s jeho účastníky. Naše témata se z velké části opírají o přání a programové vize našich účastníků. Ačkoliv se akce projektu Drama Panorama konaly zatím pouze v Berlíně, je složení našich účastníků v tomto multikulturním městě naprosto mezinárodní.

Pravidelná setkání Drama-Panorama-Café na různá témata si kladou za cíl propojovat překladatele divadelních her s dalšími subjekty od autora až po aktéry vzniku inscenace. Proč je to tak důležité?

Divadlo je přece, řečeno s Ivem Osoloběm, „komunikace komunikací o komunikaci“. Bez vzájemné komunikace se to tedy neobejde a vedle autora je podle nás do tohoto komunikačního řetězce nutné zapojit i překladatele. Drama Panorama chce divadelníky i společnost senzibilizovat a upozornit na významotvornou roli překladu právě v oblasti divadla. Překladatel má pro nás ideálně spolupracovat s tvůrci inscenace a dostat možnost verifikovat svou práci v procesu vzniku inscenace a kreativně ji dotvářet např. spolu s režisérem.

Překlad může vznikat samostatně, bez vědomí inscenačního záměru, nebo přímo ve spolupráci s divadlem na míru konkrétní inscenace, takřkajíc hercům na tělo. Kterou variantu považujete za smysluplnější a proč? Která z nich je častější v Německu?

Hlavní myšlenkou projektu je právě spolupráce překladatele s živým divadlem, jeho zapojení do tvůrčího procesu vzniku inscenace. V současném divadle s jeho provozními podmínkami je to samozřejmě často obtížné, v Německu stejně jako v Česku. Když jsem viděla na jevišti Divadla Komédie jeden ze svých prvních překladů, *Kláru S.* od Elfriede Jelinek, pochopila jsem, kde všude měl být text jinak. V kontaktu s hereckým projevem se najednou objevily kvality textu, na které jsem před tím nepřišla. Drama Panorama je vlastně také výzvou divadlu považovat překladatele za partnera a interpretačního spolutvůrce.

Máte za sebou již několik úspěšných mezinárodních projektů. Který z nich zaznamenal největší ohlas divadelní veřejnosti?

První rok existence projektu se odehrával v sále pro zhruba šedesát lidí v malém nezávislém divadle berlínského Prenzlauer Bergu Ballhaus Ost. Bylo pro nás důležité umístit projekt do divadla, udělat z něj součást divadelního provozu. Tento malý sál se nám vždycky podařilo zaplnit. Ve švech ale praskal, když se naším hostem stala polská spisovatelka Dorota Masłowska, kterou jsme pozvali spolu s jejím německým překladatelem Olafem Kühlem, abychom s nimi diskutovali o způsobu divadelně vhodné transformace slovních hříček a jiných textových schválností do odlišného kulturního kontextu. K naší misi patří také uvádění nových divadelních her a tak se v rámci tohoto večera odehrálo v podobě scénického čtení také první jevištní uvedení německého překladu druhé hry Masłowské *Między nami dobrze jest* (Mezi náma dobrý). Masłowska je právě na cestě stát se hvězdou současného divadla v mezinárodním kontextu, její účast samozřejmě napomohla popularizaci našeho projektu i v řadách širší veřejnosti. Také další pořady si ale našly své zájemce: našimi hosty byli např. slovenský dramatik a překladatel Roman Olekšák, se kterým jsme diskutovali nad jeho překlady her Mariuse von Mayenburga, jeden večer byl zase věnován setkání s dramaturgy, vedle německé dramaturgyně Christine Richter-Nilsson přijeli také Małgorzata Semil, jedna z nejdůležitějších dramaturgyň současného polského divadla, a William Drew, dramaturg Royal Court Theatre, divadla, které organizuje speciální program pro mladé autory. Letos se projekt zčásti přesunul do renomovaného divadla Hebbel am Ufer (HAU). Tam jsme při naší první akci, pódiové diskuzi s divadelními agenty, docela dobře zaplnili mnohem větší sál pro zhruba 120 lidí. V době mistrovství světa ve fotbale jsme to považovali za velký úspěch.

V názvu již zmíněné pódiové diskuze, která se konala na konci června v Berlíně, stála otázka, zda a do jaké míry ovlivňují agentury dramaturgii divadel. Našla jsi během diskuze na tuto otázku odpověď?

Divadelní agentury hrají v celosvětovém kontextu čím dál větší roli na cestě divadelní hry ke konkrétnímu divadlu. Otázka naší pódiové diskuze, totiž „Nahradí brzy divadelní agentury dramaturgii?“ byla myšlena samozřejmě provokativně. Jsou to však agenti, kteří dávají konečné svolení k produkci té či oné hry na konkrétním divadle. Jedním z jejich úkolů je svést dohromady tvůrce, kteří se navzájem doplňují. Tím se aktivně podílejí na dramaturgii divadel. Také jejich cenová politika je jedním z faktorů, která tu či onu hru předurčí pro určité jeviště.

A jak je to s překladateli? Mají vliv na skladbu zahraničních titulů v repertoáru divadel ve své zemi?

Samozřejmě. Jsou to přece oni, kdo přivádějí na české scény nové zahraniční hry. A nejsou to jen hry ověřené několika úspěšnými zahraničními produkcemi, po kterých by divadla tak jako tak sáhla.

Jedním z diskutovaných témat je i titulování divadelních představení. Jde o specifický druh překladu a jeho odbornost bývá podceňována. V čem spočívají největší úskalí titulování? Na co je třeba dbát a čeho se vyvarovat?

Základní otázkou zůstává, jakým způsobem nejlépe zprostředkovat zážitek z cizojazyčné inscenace divákovi, který jazyku inscenace nerozumí. Dnešní mobilita zahraničních divadelních produkcí je díky existenci četných festivalů obdivuhodná a tak je nutné tento fenomén začít reflektovat i teoreticky. Překladatel by měl být schopen určit nejvhodnější způsob zprostředkování textově-významotvorné roviny inscenace. To se může dít na základě titulků, synchronního překladu nebo pouze poskytnutí synopse divákovi před představením. V ideálním případě by měl překladatel dobře znát inscenaci, aby věděl, kde může text krátit (titulky by nikdy neměly být doslovným překladem), kde naopak doplnit vysvětlení, aby divák pochopil i kulturní či politický kontext vyřčeného apod. Právě tomuto tématu se

hodláme věnovat na začátku příštího roku v našem programovém bloku nazvaném „Titulování mezi uměním a pragmatismem“, kde představíme přední znalce tohoto oboru v mezinárodním kontextu.

Jako Češka žijící v Berlíně máš jedinečnou možnost porovnat práci divadel, dramaturgů, režisérů a překladatelů v obou zemích. Fungují oba systémy podobně? Jaké rozdíly jsou nejmarkantnější?

Podobností je řada. I v Německu funguje systém dominantního státem dotovaného divadla a relativně hůře financované nezávislé divadelní sféry. V Německu existuje velký trend režisérského divadla, neinscenují se texty, ale režisérské vize. Služebnost textu ustupuje ale i u nás do pozadí. Přesto je postavení překladatele divadelní hry v Německu nesrovnatelně jednodušší, jen málo překladatelů překládá bez konkrétní zakázky, jejich překlady vznikají na objednávku divadel nebo divadelních agentur, to u nás ještě tak běžné není.

Díky pozvání na jednu z vašich akcí jsem zjistila, že znalost české dramatiky je v Německu velice sporá. To ovšem neplatí naopak. Německá dramaturgie je u nás měřítkem kvality a inspiračním zdrojem. V čem je podle tebe problém? Existují nějaké možnosti, jak současný stav vylepšit?

V Německu je velká otevřenost divadla vůči novým hrám. Pořádají se různé soutěže a přehlídky nové dramatiky, divadla považují za samozřejmé zapojit aktuální dramatickou produkci do repertoáru. Takové prostředí může být samozřejmě líhni nových talentů a úspěch jmen jako Schimmelpfennig, von Mayenburg, Giesemann nebo Hilling to potvrzuje. České prostředí je tradičně navázáno na německé, kulturně i ekonomicky, proto je logické, že se u nás němečtí dramatici hrají. S opačným efektem je to už horší – jména jako Havel, Kohout, z mladších uvedme alespoň Drábka nebo Zelenku jsou sice známá, ale soustavný zájem

o české divadlo chybí. Představením české dramatiky v rámci projektu Drama Panorama chceme českou dramatiku lépe etablovat i na německých jevištích. Problém je ale i v domácím divadle – pro autora je důležité být nejprve kontinuálně přítomný v domácím prostředí, teprve na tomto základě se většinou staví jeho mezinárodní kariéra. České divadlo by mělo více pečovat o své autory – inspirací by mohl být třeba v Německu praktikovaný program dramatiků zaměstnaných po vzoru „artist in residence“ na konkrétních scénách, pro které vznikají jejich nové hry. Divadlo, které se kontinuálně zabývá poetikou jednoho dramatika, pak dokáže velmi vyhraněně reagovat na současnou společensky-politickou situaci. A to je přece jedním z jeho poslání, nastavovat zrcadlo společnosti.

Jaké další projekty chystáte a kterým směrem se v blízké budoucnosti hodláte ubírat? Plánujete např. akce konané v zahraničí? Konkrétně v ČR?

Hodláme pokračovat v prezentaci zahraniční dramatiky v Německu, v budoucnu budeme diskutovat s autory a jejich překladateli ze Srbska, Rumunska, ale také z České republiky. K dalším tématům patří již zmíněný fenomén titulování na divadle, další tematický pořad chceme připravit na téma rasismu a současného divadla. Rádi bychom exportovali formát našeho projektu i do zahraničí, jeho podoba zatím ale nemá pevné kontury. Jedním z plánů je také výměnné čtení českých a německých dramatiků.

Děkuji za rozhovor a přeji hodně dalších úspěšných projektů a dobrých nápadů.

KB

Redakčně kráceno. Celý rozhovor naleznete na www.dilia.cz. Více o Drama Panorama na www.drama-panorama.com.

| nabízíme |

ČESKÉ HRY

TRHÁK – hry, které doporučujeme zvláštní pozornosti, jsou totiž buď horkými novinkami nebo již zaznamenaly velké úspěchy na světových scénách.

KOMEDIE – hry, které je možno zařadit do žánru komedie.

HRÝ SE ZPĚVY, MUZIKÁLY – hry jednak hudebně dramatického žánru, nebo ty, které alespoň částečně obsahují zpěvy či tance.

HRÝ DOSTUPNÉ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ – hry, které máme k dispozici v elektronické podobě, a můžeme Vám je proto obratem poslat e-mailem.

KOMORNÍ HRY – hry s malým obsazením, maximálně do čtyř postav.

HRÝ VHODNÉ PRO AMATÉRY – hry vhodné pro profesionální soubory, ale zároveň dostupné i pro amatérská divadla.

HRÝ VHODNÉ PRO DĚTI A MLÁDEŽ, POHÁDKY – hry vhodné jednak pro dětské diváky, ale také pro mladé inscenátory, studentská, dětská divadla apod.

LOUTKOVÉ HRY – hry čistě loutkové, nebo i takové, ve kterých spolu s loutkami vystupují i živí herci.

Pro usnadnění orientace v synopsích námi zastupovaných her připojujeme ke každé z nich grafické značky, které přiblíží charakter hry, žánr, obsazení atd.

PŘEDSTAVUJEME VÍTĚZNÉ TEXTY CENY EVALDA SCHORMA ZA ROK 2009:

Helena Eliášová
HUSTLER4U

Obsazení: 6 mužů, 2 ženy a mužský kompars

Žánr: neonová komedie

V jednom městečku bydlí hezký chlapec jménem Patrik. Ten chlapec má rád růžovou, rád se fotí a miluje Madonnu. Maminka hodně pracuje, ale jeho tatínek ho má naštěstí hodně moc rád. Jednou ale Patrik sedne na vlak a dojede až do Prahy. A protože to je opravdu moc hezký chlapec, brzy si najde spoustu kamarádů a začne si říkat Paris. Paris se stane největší hvězdou klubu Lollipop. Všichni ho milují, on nemiluje nikoho. Pak ale přijde Robert a všechno je jinak. Paris je s Robertem moc šťastný, ale všechno jednou končí. A když pak Paris znovu vstoupí do víru Lollipopu, jeho sláva je pryč. Na trhu náhle už nic neznamená, nahradili ho jiní, krásnější, zářivější a bezohlednější. Paris se ale nevzdává a uspořádá svou velkou, nezapomenutelnou párty...

Divadelní hra pro „hejno buzen, párek lesbiček a jednu čivavu“ nahlíží svět mladých „moderních“ lidí uzavřených (nebo schovaných?) v trendy světě diskoték a nekonečných večírků, které svými neony, barvami a chemickým veselím dokážou umně nahradit skutečný život. Zabývá se tématy jako hledání vlastní identity, neschop-

ností dospět, touhou někam patřit. „Je přece nutné být trendy a in! Ale co se stane, když vyjdete z módy?“

Hra získala **Cenu Evalda Schorma za rok 2009**.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Helena Eliášová

PÁTEK O DESÁTÉ

Obsazení: 2 muži, 1 žena

Žánr: rozhlasová hra

Pátek o desáté je vysvobozující heslo dvojice, jež se každý týden vyrábí bavit na taneční párty. „Hra o utíkání. Před životem. Před samotou. Před sebou“, jak zní autorčin podtitul, nahlíží svět mladých lidí hlediskem strachu z partnerského zklamání, ale také ze sebepřijetí. Tragikomická hra proniká do absurdního partnerského vztahu homosexuálního Tomyho a heterosexuální Riny, založeného na jistotě, že jeden druhého neopustí a nezraní. Pouto sourozenecké či přátelské lásky začne být narušováno přirozenými vetřelci mužského pohlaví, proti kterým se oba musí chránit. Zdánlivě banální situace, spočívající v odmítnutí společného pátečního flámování, pak rozpoutá konflikt, dokládající nesmyslnost takto pojatého svazku.

Hra o tápání, o odvaze přijmout svou identitu, o panickém strachu ze skutečného života, ale také o přátelství a schopnosti či neschopnosti vyrovnat se s událostmi v minulosti. Pátek o desáté je rozhlasová hra, autorka v nejbližší době plánuje vytvořit její divadelní verzi.

Hra získala **Cenu Evalda Schorma za rok 2009**.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

HELENA ELIÁŠOVÁ (1987, Praha) studuje třetím rokem na DAMU obor dramaturgie. Věnuje se prozaické a dramatické tvorbě a experimentům s formou. Tematicky se zaměřuje na problematiku člověka v dnešním přetechizovaném světě a na menšiny a subkultury – zabývá se např. homosexualitou. V roce 2007 získala za text *Metal4Ever* ocenění v dramatické soutěži Zlatá divadelní žába, reflektující problematiku rovných příležitostí žen a mužů. Hru uvedlo Divadlo Letí v rámci cyklu 8@8 v režii Daniela Špinara. Mimo to je autorkou politické satiry *Na (d)ně!*, divadelních her *Hustler4U*, *Poslední večírek*, *Tentazione* a rozhlasových her *Jako za živa* a *Pátek o desáté*. Helena Eliášová získala za hry *Hustler4U* a *Pátek o desáté* Cenu Evalda Schorma za rok 2009.

Janka Ryšánek Schmiedtová

FRIDY

Obsazení: 4 ženy, 3 muži

„Hravá a krvavá fantazie ne zrovna sentimentální dívky.“ Bohémská malířka Frida Kahlo se vrací z Paříže, kde měla úspěšnou výstavu, do New York City. Je po nemoci, došly jí opiáty, kterými tiší své bolesti, je unavená a nemá peníze. I tak se ale snaží přimět vychytralého recepčního hotelu, aby jí léky sehnal na černém trhu. Na hranici mezi vnímáním a abstinencí blouzněním se Fridě první zjevuje její alter ego, Frida druhá – Riverová, žena toužící po teplu domova, a její věčně hladový manžel: proutník Diego Rivera (ten po celou dobu hry nepromluví jediné slovo, pouze by měl jíst). Pro obě dvě Fridy začíná nelehký proces akceptování té druhé, sebepřijetí. Fridy se skrze reminiscence, vzpomínky a své představy o štěstí dostávají do konfrontace základních životních priorit –

Chci být nezávislou osobností a umělkyní a nebo součástí rodiny ovšem s nutností podřídit pak své ambice jejímu fungování? Během čtyřiačtyřiceti hodin se v hotelu Chelsea Frida první zmiňuje mezi snem a realitou. V pokoji 311a ji obskakuje mladická pokojská, kterou natruc Fridě druhé svede, pomiluje se tu a nadobro rozchází se svým milencem – fotografem Nicolasem Murayem, vytáhne druhou nemalou zálohu od vydavatelky módního časopisu Vanity Fair paní Clare Boothe Luce, pro kterou později namaluje skandální obraz Smrt Dorothy Hale, a nakonec získá i ony vytoužené tisíce prostředky, aby si je s Fridou druhou u konce svých sil rozdělily, polkly a jedna druhé schovaná v náručí se usmívaly. Bolest mizí, Fridy usínají, možná navždy a možná taky ne.

Hra získala **3. místo** při udělení **Ceny Evalda Schorma za rok 2009**.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JANKA RYŠÁNEK SCHMIEDTOVÁ Narodila se 4. 11. 1983 v Praze jako třetí ze tří sester. Vystřídala tři základní a tři střední školy. Hrdě odmaturovala na Lincoln High School ve městě Portland v americkém Oregonu a na Arcibiskupském gymnáziu v Praze. Vysokou školu studuje prozatím první – činoherní režii na Janáčkově akademii v Brně, odkud vyjela na dvě zahraniční stáže – do portugalského Lisabonu a skotského Glasgow. Autorsky spolupracuje mimo jiné s Českým rozhlasem, Hospodářskými novinami, časopisem HOUSER a webem Nekultura. cz. Režiovala v brněnském studiu Marta, Divadle Šumperk, HaDivadle, Městském divadle Zlín a chystá se na spolupráci s Loutkovým divadlem Radost. Za původní hru *Fridy* získala 3. místo při udělení Ceny Evalda Schorma za rok 2009.

Braňo Holíček

TMAVOMODRÝ SVĚT (NARUBY)

Obsazení: 1 muž a 9 dalších postav (variabilní)

Neobyčejně vyprávěný příběh neobyčejného člověka. Jaroslav Ježek, skladatel, dirigent a milovník života, který se významně podílel na formování uměleckého prostředí v době největší slávy Voskovce a Wericha. Jeho odkaz přetrvává spolu s jeho písněmi, které jsou stále až nečekaně živé.

Co by se asi stalo, kdybychom Jaroslava Ježka rozebrali na několik jeho vlastností, a složili pak z nich jeho život, tak jak on skládal své písně? Jak by se zachoval jeho Strach, jeho Láska, nebo jeho Ambice ve zlomových situacích jeho života? Hra Tmavomodrý svět (naruby) atomizuje Jaroslava Ježka na deset jeho základních vlastností. Tyto vlastnosti jsou pak vystaveny nejružnějším situacím, které byli pro Ježka v životě důležité. Například setkání s V+W, odjezd do Ameriky, nebo večerní představení Osvobozeného divadla. Jak se žije člověku s tak obrovským potenciálem a zároveň tak výrazným tělesným handicapem? Jaroslav Ježek, dle slov Wericha, „slabozrakostí maskoval svou slepotu“. Ježek nepřiznával, že nevidí, ale viděl méně, než kdokoliv tušil. Podívejte se do jeho hlavy a zjistíte, jak asi fungoval jeho vnitřní zrak. Kdo zvítězí? Slepota? Láska? Ambice? Strach?... Souboj uvnitř člověka, souboj, který každý zná.

Hra získala **3. místo** při udělení **Ceny Evalda Schorma za rok 2009**.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BRAŇO HOLÍČEK Narozen 14. 8. 1985 v Košicích. Už od dětství se zajímal o film a divadlo, navštěvoval základní uměleckou školu, účinkoval v několika dětských muzikálech v Městském divadle v Košicích, hrál titulní roli v muzikálu „Oliver“ (režie Josef Bednárik) na scéně Východoslovenského státního divadla, spolupracoval s televizí na natáčení oblíbených pořadů „Hvězdička“ a „Zlatá brána“. V patnácti letech začal studovat herectví na Pražské konzervatoři, absolvoval v roce 2006. Jako herec účinkoval v několika televizních inscenacích, seriálech a filmech (např. „Král sokolů“, „Všichni moji blízcí“, „Kruh“, „Red Baron“). Je studentem režie-dramaturgie KALD DAMU, jako herec hostuje v Činoherním klubu a v Divadle na Vinohradech. Svou dramatickou prvotinu s názvem „Meeting Point“, za níž byl nominován do finále Ceny Evalda Schorma 2008, uvedl ve vlastní režii ve Studiu Studia Ypsilon. Hra „V sedmém pádu“ měla opět v autorově režii premiéru v červnu 2009 tamtéž. Za hru Tmavomodrý svět (naruby) získal Braňo Holíček 3. místo při udělení Ceny Evalda Schorma za rok 2009.

Vladislav Vančura, Pavel Ondruch, Zdeněk Janál

MARKÉTA, DCERA LAZAROVA

Obsazení: 5 mužů, 6 žen a tříčlenný mužský sbor

Původní dramaturgie na poměrně krátké (cca 90-ti minutové) ploše akcentuje z novely Vladislava Vančury především dvě hlavní témata: boj mezi tělem a duší a konflikt mezi řádem a chaosem. Tato dialektika je rozehrávána prostřednictvím kvarteta hlavních, protikladných postav – divoký Mikoláš versus křehký Kristián, přírodní Alexandra versus jemná Markéta – které vytvářejí vzájemně se zrcadlící milenecké páry: Mikoláš

a Markéta, Alexandra a Kristián. Adaptace sleduje jejich dospívání, hledání místa v chaotickém světě a cestu k harmonizaci těla a duše.

Hlavní osa příběhu spočívá na samotné Markétě, která je zde, narozdíl od Vančurovy předlohy, aktivně jednající hrdinkou. Jako neposkrvněná panna má vstoupit do kláštera, je však Mikolášem unesena z otcovy (Lazarovy) náruče a znásilněna. Poznává tělesnou rozkoš, stejně jako ji v paralelním příběhu poznává zajatec – mladičský Kristián – s živoučičnou Alexandrou. Markéta prochází peklem výčitek, aby se nakonec v závěrečné scéně, v níž Mikoláš kráčí k popravišti, veřejně přihlásila k lásce ke svému muži.

Milostné zápletky se odehrávají na pozadí hrozící války, když na zpupnou loupežnickou tlupu míří přesila králova vojska. Ovšem Kozlíkovi synové se nevzdávají a bojují za svobodu! Válka však rodinu i oba páry rozdělí. Mikoláš je zajat. Kristián neunes krvežíznivost a majetnickou lásku Alexandry, uteče před ní a ve válečné vřavě zešílí. Rukou soucitné Alexandry skoná.

Dramaturgie je určena pro kolektiv mladých herců s výjimkou dvou postav – Lazara a tragické figury Matky Kozlíkových synů. Samotnou postavu Kozlíka dramaturgie na scénu nepřivádí. Otcovu dramatickou funkci přebírá Matka, navíc jeho nepřítomnost (byl zajat vojáky) nutí mladé syny dospět a poprvé jednat na vlastní pěst.

Určující součástí dramaturgie je náročný part Komediantky – osudu, průvodce, vypravěčky – která v plné míře užívá Vančurova specifického jazyka. Provází Markétu na její cestě, během níž vytváří prostřednictvím snových scén ironické zrcadlo jejích prožitků, v až vulgárně komické veršované podobě sehraává za pomoci loutek Markétin příběh. Komediantka je tak komickým elementem v jinak vážné hře. Zároveň na příběh nazírá z několika úhlů, podobně jako Vančurův vypravěč v prozaickém textu.

Dramaturgie je jistým pandánem k velké romantické tragédii o čisté panně z dob Schillerových (Panna Orleánská) či Kleistových (Katynka

| nabízíme | české hry

z Heilbronn). Jejím hlavním výrazovým prostředkem je básnická řeč a předpokládané velké stylizované herecké gesto. Hlavní postavy pak nabízejí obrovské herecké příležitosti pro čtyři herečky a tři herce. Markéta, dcera Lazarova má v sobě potenciál pro vytvoření sugestivní velkoformátové inscenace, výrazně pracující s jevištním obrazem a scénickou hudbou.

Autorská dramaturgie z pera Pavla Ondrucha a Zdeňka Janáka se dostala do užšího finále **Ceny Evalda Schorma** v roce 2010.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Ivan Stodola, Braňo Holíček

KAUZA: JOŽKO PÚČIK

Obsazení: 5 osob (variabilní)

Jožko Púčik a jeho kariéra je text napsaný neplodnějším meziválečným slovenským dramatikem Ivanem Stodolou. Upravená verze s názvem Kauza: Jožko Púčik je dílem praprasynovce Ivana Stodoly Braňo Holíčka. Komédie pojednávající o hranici mezi pravdou a lží, o spravedlnosti a její stinné stránce. O tom, co je výhodnější, zda trvat oprávněně na své nevině, nebo se přiznat ke zločinu, který nebyl spáchan, ale zároveň získat spousty výhod a obdiv okolí. V úpravě Braňo Holíčka se hra přesouvá do současnosti a pokouší se o rekonstrukci původního textu, lépe řečeno o rekonstrukci kauzy týkající se Jozefa Púčika, úředníka, který byl obviněn z krádeže a uvězněn. Vše nasvědčuje tomu, že krádež spáchal... a nakonec se přizná. Čím byl vinen nebo nevinen? Krádež přece nespáchal... Nebo ano? Jožko Púčik a jeho kariéra v nové úpravě je hra pro pět herců (v původním textu se objevuje cca 13 postav). Hra ukazuje, že téma „zlodějiny“ je aktu-

ální i po osmdesáti letech od napsání originálu. Nová verze je však upravená pro dnešní dobu, ale zároveň zachovává to nejdůležitější z původního díla – vtipné charaktery a výbornou zápletku.

Text v elektronické podobě ve slovenštině je k dispozici v DILIA.

Překlad do češtiny může DILIA zprostředkovat.

Miroslav Oupic

DON JUAN PO ČESKU

Obsazení: 2 muži, 1 žena

Komediální příběh muže ve věku padesáti až šedesáti let, který nedokáže odolat ženskému půvabu. Neseznamuje se však s mladými ženami, jak je v dnešní době zvykem, ale tak maximálně o deset let mladšími ženami, které již leccos zažily a dokáží plně vychutnat jeho kvality. Jednou za čtrnáct dní, vždy v pondělí, vyráží na „lov“. Postupně se setkává s průměrnou vdanou ženou, dámou-paní podnikatelovou, intelektuálkou milující světovou kinematografii, poštačkou, přítelkyní svého kamaráda a spisovatelkou. Nic nenechává náhodě a na všechny schůzky se pečlivě připravuje – nejen na témata možných hovorů, ale také za pomoci různých převleků a doplňků, které mají na danou ženu zapůsobit. Jeho šarm ženy opětují a vrhají se mu do náručí v jeho vypůjčené garsoniére. Tato konverzační hra má velmi překvapivý závěr, který ohromí nejednoho diváka.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Miroslav Oupic

NAŠE SKVĚLÁ FIRMA

Obsazení: 5 – 6 mužů, 6 – 8 žen

Satirická komedie o jedné české poradenské firmě. Čerstvý absolvent vysoké školy ekonomické David nastupuje do svého prvního zaměstnání

na pozici Trainee a postupně začíná poznávat své kolegy – manažery, poradce a administrativní pracovníky. Začíná také pronikat do zákulisí firmy a poznává skutečnou pracovní atmosféru a morálku, která ve firmě panuje. Ta se ale velmi liší od skvělé image firmy, kterou pečlivě vytváří zdatný PR manažer. Každý manažer má nějaké závažné problémy – například ředitelka HR je šikanována dětmi a manželem a finanční ředitel je gambler. Ve firmě naleznete příliš administrativy, šikanu, šmírování, podlézání, ale naštěstí také skupinky lidí, kteří táhnou za jeden provaz. Hra ukazuje s ironickým nadhledem nadřazenost manažerů, kteří své práci a ani svým podřízeným vůbec nerozumí a sobecky si hrají svojí vlastní hru.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Miroslav Oupic
RÁNO MOUDŘEJŠÍ FLÁMU

Obsazení: 4 muži, 2 ženy

Komediální příběh začíná ráno po dobře vydařeném flámu. V té době se totiž ve své garsonce probouzí Tomáš. Vůbec netuší, co se v noci dělo, ale je rád, že se vůbec dostal domů. Jeho spokojenost trvá jen do chvíle, kdy se vedle něj probudí postarší žena. Také ona nechápe, co v noci dělala a jak se dostala do Tomášova bytu. Rozloučením by mohla tato událost pro oba skončit, ale to by nesměla existovat náhoda.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Kateřina Rudčenková
PETROLEJKA

Obsazení: 1 muž, 2 ženy
Žánr: Hra o vesmíru a zdání

Tragikomedie o ztracenosti uprostřed nedozrímých vod. Odehrává se během plavby na zaoceánské lodi mezi Marseille a Hongkongem. V tom prostoru cestovního bezčasí, kde se setkávají utečenci od svých životů. Kam plují? Sergej jen hraje v baru na klavír a nemluví, což podněcuje představivost Angeliny a Marie. (Sergej si Angelinu později překřtí na Petrolejku, protože mu připomíná dívku ze starodávné pohlednice.) Marie je ještě moc mladá a jede do Číny hledat svou nezávislost. Sergej se zabývá studiem orchidejí. Od čeho utíká Angelina? Ano, je to ona – americká astronautka, která ze žárlivosti málem zabila svou sokyni v lásce k jinému astronautovi.

Všichni tančí na palubě a sní, ve vzájemném erotickém pnutí. Sergej není ani záhadným mlčícím klavíristou ztraceným na francouzském pobřeží, ani citlivým Rusem vhodným pro budoucí soužití. Možná je to slídlil, možná tajný agent. Kdo spáchá sebevraždu, kdo dopluje do Hongkongu a kdo poletí na Mars?

Hra vznikla na stipendijním pobytu autorky v Mezinárodním literárním domě pro spisovatele a překladatele Ventspilshouse v Lotyšsku v roce 2009.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Kateřina Rudčenková
ZPACIFIKOVANÁ

Obsazení: 1 muž, 1 žena
Žánr: hra o prázdnotě

Odehrává se ve vnitřním prostoru jejího pocitu zpacifikovanosti. Být zpacifikovaná, být sevřená městem, vnímat strnulé pohledy cestujících v metru, cítit se svázaná tím neviditelným... a sledovat sama sebe v odrazu skel. Mít milého, který je stále doma, protože nemůže ven... je z něj vidět jen světlo. Umělec na doma. Odjezd do Londýna. Ona tu musí vytvořit dílo s politickým poselstvím. Takže o čem – snad ne o utrpení

žen? Co když z ní zbudě jenom kostra... Musí se umění ukazovat? Je důležité se obětovat pro druhé, nebo stačí síla představitivosti? Spočívat v intimním prostoru vztahu... žít v poklidu, bez dětí, jen pro sebe... Co je jisté a co nakonec zbývá? Ta představitost. Sartre. Žlutý kůň. Zjeví se všechno, na co ona pomyslí? A budou v tom oba moci žít dál?

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Janka Ryšánek Schmiedtová
SYNDROM VZTAHU (ANEK BANÁLNÍ HRA)

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Zdánlivě banální životní situace glosované s nadhledem, přehledem, humorem i pochopením, neboť všichni je dnes a denně prožíváme – i když bychom možná raději nechtěli.

On a ona se znají už dlouho a oba dva jsou zadaní. V opilosti mezi nimi přeskochí jiskra a domluví se na nezávazném sexu. Ona to celé důkladně připravuje se svou kamarádkou. Jede s ním do bytu jeho matky, kde mimochodem bydlí přes prázdniny i jeho bratranec. Ona si myslí, že dokáže natolik kontrolovat své emoce, aby zůstalo jen u toho sexu, on to moc neřeší. Jednou nocí to ale neskončí, ona postupně propadá přesvědčení, že by mohlo jít o vážný vztah, v čemž ji podporují zprávy sms, které si navzájem píší během její zahraniční cesty. Přestává myslet realisticky, upíná se na představu nového vztahu, plánuje životní změny – i přes varování své kamarádky – a taky si zapomene vzít druhou pilulku proti otěhotnění. Po návratu z ciziny za ním jede na skautský tábor, kde mu nabídne jednak možný vztah a za druhé mu odhalí možnost svého těhotenství. Z něj se najednou stává zmanipulovaný hošiček, vyčítá jí její neženskou přímou, je hrubý, obviňuje ji a dává zodpovědnost za vše, co se stalo, nakonec se jí spontánně ptá, zda by si ho vzala. A je to ona, kdo ukončuje celý vztah. Cestou domů potkává

na autobusové zastávce jeho bratrance, společně si zakouří a on se vyjadřuje v tom smyslu, že by s ní rád navázal vztah. Ona odmítne. On ji zprávou sms zve na své narozeniny, lituje, že vše skončilo. Ona se před okny baru, kde on opilý slaví, setkává se svou kamarádkou, udobřují se, smějí se a ona odhaluje zprávu, že těhotná není. Prostě jsou.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Petr Strnad
JAK UVAŘIT ŽÁBU

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Téměř padesátiletá Blažena dospěla ke konci své nelehké životní cesty. Zbývá jen předstoupit před nebeský soud a obhájit své mnohdy nelichotivé skutky.

Diváci v rolích porotců sledují nevšední soudní proces, který má za cíl vynesení jasného rozsudku. Vinná, či nevinna? Peklo nebo ráj? Do jaké míry jsou naše životy ovlivňovány těmi druhými?

Jímavý příběh o lásce až na věčnost je protkáno mnoha retrospektivními vstupy, které skýtají pro představitelku hlavní role nevídanou výzvu, vzhledem k věkovému rozpětí postavy od malého děvčátka po zralou ženu. Herecký partner ve hře vystupuje coby rovnocenný spoluhráč, představující všechny Blaženy „osudové muže“, dohromady sedm zcela rozdílných mužských tipů.

Tato tragikomedie byla napsána pro paní Vilmu Cibulkovou a pana Miroslava Etzlera, kteří ji v autorově režii také úspěšně nazkoušeli. Česká premiéra se odehrála 3. března 2010.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Petr Strnad

SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI

Obsazení: 14 žen

Markovo srdce není žádné „zimmer frei“, to si myslí třináct jeho obyvatel /ve věkovém rozpětí osmnáct – osmdesát let/ do té doby, než jejich relativní pohodu nenávratně rozčeří nová příchodí, protivně sebevědomá Markova milénka Yveta. Uvnitř mužského srdce, s reálným světem propojeným jen skrze televizní obrazovku, v prostoru připomínajícím turistickou ubytovnu, postupně poznáváme mnohdy komicky bizarní životní příběhy, ale i ta nejskrývanější tajemství všech jeho dobrovolných i nedobrovolných obyvatel. Tato tragikomedie vznikla adaptací vlastního scénáře televizního filmu, který autor napsal pro čtrnáct nejvýraznějších českých hereček.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PETR STRNAD, narozen 14. 8. 1970 v Kladně. Absolvent hudebně – dramatického oboru na Pražské konzervatoři (1990), absolvent FAMU (1996), obor filmová a televizní režie, pod pedagogickým vedením režiséra Jiřího Svobody. Autor a režisér televizních filmů „Liščí doupek“ (1996) a „Ani málo, ani moc...“ (1999). Od roku 2000 se vedle vlastní literární činnosti úspěšně věnuje především reklamní tvorbě. Autor dosud nerealizovaných scénářů „Poustevníci“, „Tomášova cesta“ a „Červená termoska“. Autor divadelních her „Srdeční záležitosti“ a „Jak uvařit žábu“. V současné době se vedle divadelní režie věnuje také psaní hudebních textů.

| nabízíme |

ZAHRANIČNÍ HRY – PŘELOŽENÉ

PŘEDSTAVUJEME TEXTY Z PŘEKLADATELSKÉ DÍLNY DILIA 2010:

Anna Burzyńska

NEJVÍC SEBEVRAŽD SE PÁCHÁ V NEDĚLI

(NAJWIĘCEJ SAMOBÓJSTW ZDARZA SIĘ W NIEDZIELĘ)

Polsko

Překlad: Katarzyna Slowiková

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Klára a Nikodém jsou mladí, dynamičtí, hlavně ale velmi pracovně vytížení a podle toho také náležitě finančně ohodnocení třicátníci, jejichž životní náplní je být „prima kůl“ a „nambr van“ – bydlet v přepychové garsonce, trávit dovolenou na Mauritiu nebo na safari v Keni, jezdit nejdražšími auty, nosit nejluxusnější značkové oblečení... Co by se však stalo, kdyby o to všechno přišli? Tato situace překvapivě nastane jedné neděle, kdy oba přiznají, že byli vyhozeni z práce a že jejich pracovní vytíženost byla už delší dobu jen komedií předstíranou před tím druhým, ale také před sebou samým, aby si jejich životy zachovaly být třeba jen iluzorní smysl. Nyní ovšem tato hra končí a nastává „den pravdy“ – nic není tak, jak se zdálo být, a nikdo není tím, kým předstíral, že je. Nikodém a Klára se tak ocitají tvář v tvář realitě: co nevidět jim dojdou peníze a oni budou muset být opět tím, před čím se celou dobu snažili uniknout a co před svým okolím tak úzkostlivě tajili – párem vesnických křupanů, ze kterých to „na kilometr daleko táhne Vidlákovem a zasranou bídou“. Úlevu a rozptýlení jim přinese až nápad spáchat sebevraždu. Klára a Nikodém jsou opět ve svém živlu – vše je třeba logisticky připravit, napsat „memo“ a nachs-

| nabízíme | zahraniční hry – přeložené

tat si patřičně „stajliš autfity“, aby si z toho všichni sedli na zadek. Zbývá už jen změnit hlášku na záznamníku: „Tady byt Nika a Kláry. Nejsme tu.“

Hra se odehrává v jednom aktu a v jediné místnosti (prakticky v posteli). Je postavena na dialogu obou postav a její přitažlivost spočívá v použitém jazyce, v němž se to hemží slangovými obraty, zdomácnělými anglicismy (tzv. korporátština) a vtipnými postřehy. Díky tomu je dialog velmi svižný, s množstvím dramatických zvratů a celý text působí i přes své tragické téma velmi svěžím, zábavně-bizárním, místy až absurdním dojmem.

V Polsku tato hra získala několik divadelních ocenění a počínaje rokem 2003 se dočkala i řady úspěšných inscenací – např. ve Varšavě, Radomí a Krakově; v roce 2004 se v německém překladu hrála také v Norimberku. V režii Krzysztofa Langa byla v roce 2004 uvedena v Polském rozhlase a v roce 2006 byla inscenována v tzv. Divadle Polské televize („Teatr TV“, cyklus původních dramatických inscenací) – režie se ujal Maciej Dejczer a role ztvárnili Monika Kwiatkowska a Maciej Stuhr.

Text překladu bude v elektronické podobě k dispozici v DILIA v říjnu 2010.

ANNA BURZYŃSKA se narodila v r. 1957 v Krakově. V současnosti působí na Fakultě polonistiky tamní Jagellonské univerzity, kde vede Katedru literární teorie. Kromě devíti divadelních her (např. Nicland, Surwiwal, Jeśli pragniesz kobiety, to ją porwij, Życie do natychmiastowego użyciu) je autorkou dvou románů (Fabulant. Powiastka intertekstualna a Miłość i inne kłopoty), ale také několika desítek vědeckých prací na téma postmodernismu v literatuře (např. kniha Dekonstrukcja i interpretacja, za kterou získala cenu časopisu Literatura na świecie). Její divadelní hry jí v Polsku vynesly řadu ocenění a v překladech se hrály také v Německu, Španělsku či ve Francii.

Géza Bereményi – Krisztina Kovács

APAČOVÉ (APACOK)

Maďarsko

Překlad: Kateřina Šrubařová

Obsazení: 7 mužů, 3 ženy

Žánr: činohra

Trávit čas za komunismu se dalo různými způsoby. Někdo se zahrabal do knih, jiný na zahrádku, parta maďarských přátel natáhla počátkem 60. let mokašiny a zažívala pocit svobody při vyrábění tomahawků a stanování pod týpím. Jejich snaha o život v souladu s indiánskou ctí a statečností se však nesetkala s pochopením státní moci, která nasadila všechny své prostředky, aby dokázala, že indiánské masky mohou skrývat jediné něco nekalého. V dané situaci přichází na přetřes zásadní otázka: zachovat si důstojnost, nebo spolupracovat? Rozhodnutí, které neovlivní jen samotné aktéry hry na indiány, ale i jejich rodiny o 50 let později, které se snaží pochopit, co se vlastně tenkrát stalo.

Hru s takřka detektivní zápletkou a silným morálním poselstvím sepsala autorská dvojice Bereményi – Kovács podle skutečné události a propojením s bolestivým otevíráním rodinné historie ji pevně zasadili do kontextu 21. století. V současné době připravuje režisér Ferenc Török, který hře na divadelních prknech propůjčil výrazný filmový nádech, i její filmovou adaptaci.

Text překladu bude v elektronické podobě k dispozici v DILIA v říjnu 2010.

BEREMÉNYI, GÉZA (1946, Budapešť) Spisovatel, scénárista, režisér, autor pisňových textů a všestranný tvůrce mnoha dalších literárních žánrů. Vystudoval maďarštinu a italštinu na budapeštské filozofické fakultě, po studiích pracoval v reklamě a později jako dramaturg dabingu. Od roku 1978

působí na volné noze. Z jeho pera pochází kromě svazků poezie a prózy i mnoho filmových a divadelních scénářů, nejedno vlastní dílo (vedle mnoha dalších) i režíroval. Jeho tvorba již byla oceněna velkým množstvím cen, mezi nimi Kossuthovou cenou v roce 2001. Spolu s Krisztinou Kovács je autorem divadelní hry Apačové (Apacsok).

KOVÁCS, KRISZTINA (1970, Veszprém) Pracuje na pozici dramaturgyně ve dvou Budapeštských divadlech: Vígszínház, které je jedním z nejstarších a největších divadel v Maďarsku, a v menším divadle Radnóti, v jehož rozmanitém repertoáru nalezneme pestrou paletu moderních i klasických her.

Po dokončení studií maďarského jazyka a kulturní antropologie na univerzitě v Pétikosteli přesídlila do Budapešti, kde se v divadle Vígszínház zúčastnila dvouletého semináře psaní divadelních her pod vedením Györgye Spiróa. V roce 2005 obdržela magisterský diplom na Divadelní a filmové univerzitě, obor dramaturgie.

Je autorkou množství divadelních adaptací, televizních scénářů, odborných prací a divadelních kritik. Během zpracovávání své disertační práce (na téma Zakázané hry a představení – politická cenzura v maďarském divadle v období socialismu) strávila rok ve Státním historickém archivu studií přísně tajných složek. Díky tomu narazila na příběh několika Maďarů, které v 60. letech 20. století vyšetřovala tajná policie v rámci takzvaného „indiánského“ procesu. Toto téma pak ve spolupráci s režisérem Ferencem Törökem a kolegou dramatikem Gézou Bereményim zpracovala do podoby divadelní hry Apačové (Apacsok).

Mateusz Pakuła

BÍLÁ PAMPELIŠKA (BIAŁY DMUCHAWIEC, 2007)

Surrealisticko-poetický dokumentárně detektivní příběh
Polsko

Obsazení: 9 mužů, 14 žen, 2 děti

Po šesti letech od tajemné vraždy Jana Lišaje přijíždějí do horského městečka dva zvědavci pátrat po příčinách zločinu. Vyptávající se místních zabředávají hlouběji a hlouběji do jejich podivného světa, zvyklostí, vzájemných pout a nepřehledného utajování skutečnosti. Jedním ze zvědavců je autor sám, jemuž k napsání dramatu posloužila jeho autentická zkušenost, na jejímž počátku stál novinový článek a následné hledání pravdy na místě zločinu. S postavou autorova Já souvisí odhalená konstrukce světa dramatu, která se s postupujícím dějem začíná vymykat zaběhnutému pořádku. Dosud střídající se přítomný a retrospektivní čas fabule se promíchá a spojuje v neuchopitelném surrealistickém bezčasí. Podobné záhady se týkají také hrdinů, ke konci totiž dochází k záměně těl a osudů hlavních dvou párů: dvojice vyšetřovatelů s obětí a pachatelem.

Autor o své hře říká, že je především o snaze porozumět a vcítit se, tedy o jedné ze základních lidských vlastností – empatii. Text se vyznačuje cynickým humorem, překvapující fantazií, jazykovou hravostí a netypickým použitím rozmanitých kulturních kódů.

Polskou kritikou je Mateusz Pakuła pro hru s jazykem přirovnáván k Dorotě Masłowské a pro specifickou „lynchovskou“ atmosféru se Bílé Pampelišce přezdívá „divadelní Městečko Twin Peaks“. Hra byla oceněna jako nejlepší debut na prvním ročníku Gdyňské soutěže polských dramatických textů v roce 2008.

Text překladu bude v elektronické podobě k dispozici v DILIA v říjnu 2010.

MATEUSZ PAKULA (*1983 v Kielcích), zatím nejmladší polský dramatik, posluchač IV. ročníku divadelní režie (se zaměřením na dramaturgii) Státní vysoké divadelní školy (PWST) v Krakově. Původně studoval filozofii na univerzitě v Lodži a vědu o kultuře na katedře polonistiky krakovské Jagellonské univerzity. Jako student III. ročníku zmíněné divadelní školy napsal hru Bílá pampeliška (Biały Dmuchawiec), s níž v r. 2008 zvítězil v soutěži o novou polskou hru v Gdaňsku a získal hlavní cenu (Nagroda Dramaturgiczna 2008). Konkurzní komisi byla tato hra považována za nejlepší debut roku. Později byla tato hra spolu s dalšími čtyřmi texty (Marcin wieczny Artur / Martin, stálý Artur, Książe Niezłom / Princ Vytrvalec, Donkiszot / Don Quijote a Miki mister DJ) vydána krakovskou nadací SPLOT knižně (květen 2010). V březnu 2010 byla hra Bílá pampeliška uvedena ve světové premiéře divadlem Teatr im. Juliusza Osterwy v Lublinu, v režii Krzysztofa Babického.

Autor do svých her s oblibou zařazuje citace z děl jiných autorů (ať už dramatiků, prozaiků či básníků), a vrství tak bohatou jazykovou strukturu, s níž se pojí i výrazné surrealistická obrazivost pronikající i do scénických poznámek. Neobyčejný cit pro jazyk, bohatá a rozrůzněná jazyková vrstva vytváří i specifický groteskně bizarní styl (vesměs všech jeho dosavadních her).

Małgorzata Sikorska-Miszczuk

KUFR PANTOFLIČKA (WALIZKA PANTOFELNIKA)

Polsko

Překlad: Michala Dolanová

Obsazení: 4 muži, 2 ženy

Šabadabada šabadabada, notuje si Vypravěč a začíná nám v rozverném francouzském duchu vyprávět příběh stárnoucího Fransua Žako, jenž se na popud své ženy jednoho krásného dne vydává do muzea. Vypravěč se chce ujistit, jestli Fransua už vyšel z domu, proto k němu na zkoušku zavolá. Takto se seznamuje s Automatickou sekretářkou Žaklin, jež však vůbec není automatická, ale dokonale živá, jak se posléze ukáže. Žaklin přichází po telefonním drátě za Vypravěčem a spolu se stávají průvodci Fransuova putování. Muzeum, do něž se Fransua vydává, ale není jen tak ledajaké muzeum. Je to místo, v němž jsou vystaveny podivné exponáty: hory bot a brýlí, tisíce fotografií nebo třeba staré kufry. Je to Muzeum Záhuby.

Fransua celý život něco hledá. Když mu byly tři roky, zahynul v koncentračním táboře jeho otec a Fransua se s touto ztrátou nikdy nevyrovnal. Teď přichází do Muzea Záhuby, ačkoli vlastně ani neví, proč sem jde a co by zde snad měl najít. Potkává tu pouze zoufalou Průvodkyni, jež se mu svěřuje, že dnešní den je posledním dnem její práce zde, protože už nemůže dál pracovat v místě tak strašlivých vzpomínek. Fransua prohlíží exponáty a náhle mu zrak padne na kufr, na jehož visače je napsáno...jméno jeho otce. Díky kufru, skutečné a hmatatelné věci, jež se stává důkazem existence svého majitele, se Fransuovi jeho otec zhmotňuje, poprvé ke svému synovi promlouvá a vrací se k němu.

Kufr Pantoflíčka je hluboce smutný příběh, jenž je ale vyprávěn veselou formou, hravým a poetickým jazykem plným metafor. Je to hra o hledání kořenů a vlastní identity, o odpuštění a smíření, hra na hranici snu a skutečnosti, v níž nic není nemožné.

Text překladu bude v elektronické podobě k dispozici v DILIA v říjnu 2010.

MAŁGORZATA SIKORSKA-MISZCZUK (1964), polská dramatička a scénáristka. Vystudovala žurnalistiku, politologii a gender studies na Varšavské univerzitě a scénáristiku na Vysoké filmové, televizní a divadelní škole v Lodži. Vedle divadelních her píše i hry rozhlasové. Debutovala roku 2004 hrou *Psychoterapia psów i kobiet*, v roce 2006 následovala hra o teroristce RAF *Śmierć Człowieka-Wiewiórki* a černá groteska ze života politika *Szajba*, roku 2008 *Katarzyna Medycejska, Burmistrz či Walizka Pantofelnika*. V roce 2009 napsala hry *Człowiek z Polski w czekoladzie*, *Zaginiona Czechosłowacja*, *Żelazna kurtyna*, *Koniec świata nebo Madonna*. Pro děti napsala divadelní hru *Niezwykła podróż Pana Wieszaka*. Český zatím vyšly hry *Zmizelé Československo* a *Smrt Člověka-Veverky*. Sikorska-Miszczuk je také autorkou několika scénářů, mimo jiné scénáře k animovanému filmu *Tytus, Tomek i A'Tomek wśród złodziei marzeń*.

Andrzej Stasiuk **TEMNÝ LES (CIEMNY LAS)**

Polsko

Překlad: Helena Jonášová

Obsazení: 6 mužů, 2 ženy a 4 Čičani

Temný les je alegorie, vždy záhadné, nebezpečné místo, plné tajemství a žijící dle vlastních pravidel. Reprezentant Východu. Na druhé straně virtuální dům, sídlo ztechnizovaného a do určité míry odtazižého Západu. Toto základní rozdělení tvoří základní rámec pro další ze Stasiukových dialogů na téma Východ-Západ, Polsko-Německo. On sám, byť Polák, se snaží zaujmout co možná nejobjektivnější stanoviska, nenabízí jednoznačné výklady a soudy té či oné strany. Vedle klasického tématu konfrontace dvou sousedních a přece naprosto odlišných světů zařadil do hry také aktuální téma pracovní síly, pohonu,

který tradičně umožňuje přežít jak jednotlivci, tak společnosti. Stasiuk prostřednictvím grotesky, černého humoru a tragikomedie předvádí jednoduché prototypy postav, které jsou reprezentanty svého prostředí. Najdeme zde bohatého majitele a jeho postoj k onomu světu dvou tváří, jeho dělníky, jejichž pohled na svět je zcela typicky ovlivněn osobní životní zkušeností.

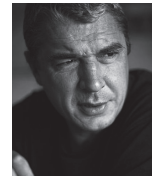
Temný les je po hře *Noc* a cestopise *Dojczland* další ze Stasiukových alegorických zpracování tématu vztahů dvou tradičně odcizených světů, které i v současné době jen pomalu nalézají společnou řeč.

Text překladu bude v elektronické podobě k dispozici v DILIA v říjnu 2010.

ANDRZEJ STASIUK, jeden z nejúspěšnějších současných polských autorů, se narodil 25. září 1960 ve Varšavě. Je znám zejména svou esejistickou tvorbou zaměřenou na východoevropskou problematiku.

Poté, co byl vyloučen ze střední školy, se Stasiuk stal aktivním pacifistou – strávil rok a půl ve vězení pro dezerci z armády. Před zahájením své literární činnosti se Stasiuk usadil ve vesnici Czarne v Beskydách na jihu Polska, kam přesídlil z rodné Varšavy a začal se věnovat například chovu ovcí. Se svou ženou tam později zahájil činnost dnes velmi uznávaného vydavatelství *Wydawnictwo Czarne*, které kromě vlastních děl Stasiuka vydává díla dalších východoevropských autorů.

Své zážitky z vězení využil ve své literární prvotině z roku 1992, nazvané *Mury Hebronu* (*Zdi Hebronu*), které ho okamžitě etablovaly jako velký literární talent. V roce 1994 následovala sbírka *Wiersze miłosne* i nie, v následujícím roce pak Stasiuk vydal svůj první román *Biały krąg* (*Bílá vrána*), kterým se zařadil mezi nejúspěšnější spisovatele post-komunistického Polska. Další díla jsou už silně ovlivněna impresí a alegorií,

| nabízíme | zahraniční hry – přeložené

zachycuje svůj vlastní vysněný svět, čerpající zásadní měrou z reality Polska a východní Evropy vůbec. Věnuje se také zobrazení vztahů Polska a Německa (hra Noc, uvedená u příležitosti rozšíření EU v roce 2004 a cestopis Dojczland z roku 2007. Mezi zatím poslední Stasiukova díla patří Czekając na Turka a Taksim z roku 2009.

Andrzej Stasiuk je držitelem mnoha literárních ocenění, mj. obdržel cenu NIKE pro nejlepší polskou knihu za rok 2000.

István Tasnádi

FINITO (MAGYAR ZOMBI)

Maďarsko

Překlad: Gertrud Korpič

Obsazení: mnoho postav

Žánr: tragikomedie, „pseudo Molière“

Hlavní hrdina hry je 44letý ženatý bezdětný muž, který přichází o místo zaměstnance masokombinátu. Se ženou si nerozumí, ve vesnici se cítí být zbytečný, a proto se jednoho dne rozhodne zvolit smrt. Ještě předtím ale své tělo prodá, a to hned několikanásobně.

Gáspár žije ve vesnici se svou ženou a tchýní a ani po 19 letech manželství nenachází životní uspokojení. Když se mu nepovede oběsit se na stromě, odchází do kadibudky a pokouší se oběsit tam. Zpráva o jeho sebevraždě se rychle roznese a postupně přicházejí postavy, aby si jeho smrt – neboli tělo – koupily. Jedná se o obrácenou parafrazi Fausta, náš hrdina však obchoduje se svým tělem, a namísto věčného života a vzdělání mu potenciální kupci slibují peníze a slávu. Jeho poslední přání je, aby se o něj alespoň trochu starali, což mu nakonec v praxi dodá tolik síly a naděje, že svou smrt odmítá a rozhodne se žít dál. Změna vztahů je už ale nezvratná, a rozhodnutí nelze vzít jen tak

nazpátek. Při poslední scéně sestoupí deus ex machina v podobě úředníka, a všem přítomným, zejména Gáspárovi, předpovídá krásnou, jistou budoucnost a štěstí. Mezitím ale Gáspárova žena ubodá svého muže v kabidudce k smrti.

Ve hře se objevují postavy celebrit, je zde parodována reality show, objevují se také témata nezaměstnanosti a ochlazování mezilidských vztahů. Autor čerpá námět z díla Nikolaje Robertoviče Erdmana Sebevrah a zachovává žánr satirického i absurdního dramatu. Forma je veršovaná, rytmus často volný, přecházející do prózy. V této hře se Tasnádi navrácí ke komedii v její klasické formě a dodává svým vesnickým postavám charakterovou hloubku.

Hru otevírá ouvertura Coppélie od Lea Delibese, baletní motiv se vine celou hrou. Jedná se o výsostně divadelní text, který lze interpretovat mnoha způsoby.

Text překladu bude v elektronické podobě k dispozici v DILIA v říjnu 2010.

ISTVÁN TASNÁDI se narodil v roce 1970 v Budapešti, vystudoval obor divadelní vědy ve Veszprému. Od roku 1992 pravidelně publikuje verše, divadelní kritiky a drama. Byl zakládajícím členem divadla Bárka v Budapešti. V letech 1996-2001 byl i jeho dramaturgem. Od roku 2001 je členem divadla Krétakör, spolupracuje s mnohými budapeštskými divadly, jako host přednáší na Univerzitě Gáspára Károliho, kde vede hodiny o současné dramatice. Je laureátem mnoha cen. Za dílo Magyar zombi obdržel v roce 2007 cenu kritiků v kategorii nejlepší nové maďarské drama.

Fred Apke, Marta Klubowicz

LETNÍ SÍDLO

Polsko

Překlad: Jiří Vobecký

Obsazení: 5 mužů, 4 ženy

Děj konverzační komedie ze současnosti nás zavádí na letní sídlo bohatého podnikatele, které je pochopitelně umístěno na atraktivním mořském pobřeží. Podnikatelova manželka se však během prázdnin zoufale nudí, a tak organizuje sponzorské aktivity svého manžela: financování inscenace mladého talentovaného dramatika v komorním divadle v metropoli. Podmínkou ovšem je, že do inscenace bude obsazen slavný herec z nekonečného televizního seriálu, čemuž se talentovaný dramatik pochopitelně brání. Do letního sídla přijede i slavný seriálový herec osobně a dokonce i se svým dlouholetým seriálovým partnerem, oba dva se však ocitají v nepříjemné situaci, protože jejich role v seriálu nečekaně skončily. Bohatému podnikateli ovšem aktivity jeho ženy vadí, a tak společně se svou spolupracovnicí začínají zkoumat, jak daleko jsou umělci ochotni pro peníze zajít. Bohužel však zjišťují, že umělci jsou za sponzorské peníze ochotni zajít snad až na tu nejzazší mez. Zdánlivě neškodná komedie tak přináší téma zcela současné: co všechno jsou sponzoři schopni za své peníze požadovat? A jak daleko jsou schopni umělci pro udržení své nadstandardní životní úrovně zajít? Existují vůbec nějaké hranice, na kterých jsou schopni se umělci v nečekané hmotné nouzi ještě zastavit?

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Josep M. Benet i Jornet

SKLEP (SOTTERANI, 2008)

Španělsko

Překlad: Romana Redlová

Obsazení: 2 muži

Sklep je temná, stručná a soustředěná hra. Dvě sobě neznámá individua zabřednou do banální konverzace, která se pomalu proměňuje v čím dál tím více znepokojivý a záhadný dialog. Tito dva muži mají něco společného, nicméně jejich konverzace je plná vyhýbavých odpovědí, skrytých významů a dotíravých násilných slovních výpadů, které mnohdy vyústí do vzájemné provokace. Agresivita jejich dialogu se stupňuje a jejich vzájemné slovní výpady přesahují hranice striktní důvěrnosti. Benet i Jornet mistrovsky předvádí dramatické crescendo, kdy se konverzace ubírá dráždivými, až hororovými zákoutími a odhaluje nám bouřlivou a nedůstojnou skutečnost.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JOSEP M. BENET i Jornet je dramaturg a scénárista. Významným způsobem ovlivnil současnou španělskou a katalánskou dramatickou tvorbu, ať už se jedná o divadlo nebo televizi. Napsal více než čtyřicet pět her, které měly premiéru v předních španělských divadlech, jako jsou Teatre Lliure a Teatre Sala Beckett v Barceloně, Teatre Nacional de Catalunya a také Centro Dramático v Madridu, mezi kterými můžeme například jmenovat: Vzpouza čarodějnic (1977), Rukopis Alího Beie (1985), Pomíjivost (1994), Poručíkův pes (1997), Salamandra (2005) atd. Za svou dramatickou tvorbu obdržel mnohá ocenění, například Národní cenu scénického umění (1991), Národní cenu za nejlepší divadelní hru napsanou mezi rokem 1988 a 1990 a Národní cenu za dramatickou literaturu (1995).

Nicolas Bedos

VIKTOROVA CESTA (LE VOYAGE DE VICTOR, 2009)

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Viktor ztratil po poněkud tajemné autonehodě paměť. Každý den k němu domů dochází žena, která se v něm všemi prostředky snaží probudit minulost. Hovoří s ním o jeho bývalé ženě Marion, jejich společném synovi Antoinovi i o nehodě, nutí ho psát dopisy. Viktor se zoufale brání, snaží se ženy i jejich otázek zbavit. Ona však z něho chce pravdu dostat za každou cenu. Pravdu o jeho životě, autonehodě i o tom, je-li jeho ztráta paměti skutečná. Jak to všechno bylo a je? Kdo je Viktor, kdo je Marion a kdo je ta, která ho tak vytrvale vrací do reality a budí k životu?

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Nicolas Bedos

ZDRAVOTNÍ VYCHÁZKA (PROMENADE DE SANTÉ, 2009)

Francie

Překlad: Jana Doležalová

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Na jedné lavičce ona, na druhé lavičce on. Ona mu říká: „miluji tě“, on by rád odpověděl: „já tebe taky“. Ovšem jejich lavičky se nachází v parku psychiatrické léčebny a poddat se jeden druhému by znamenalo život jejich šílenství. Ona je nymfomanka, schizofrenička, on erotoman, alkoholik, sebevrah. Tyto trable je sblížují a oddalují jeden od druhého. Ona touží po něm, on touží po ní. Je jejich touha projevem nemoci či skutečných citů? Kde končí neuróza a kde začíná láska? Hra na kočku a na myš, hra na lásku.

Text a atmosféra této romantické komedie volně přecházejí od něhy k násilí, od zamilovaného cvrlikání až k sprostým nadávkám.

Hra současného francouzského dramatika Nicolase Bedose byla letos na jaře s úspěchem uváděna v pařížském divadle La Pépinière.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NICOLAS BEDOS (1980) se již od svých osmnácti let pohybuje ve světě televize, filmu a divadla. Dva roky pracoval jako programový poradce pro francouzskou televizi Canal+. Jeho první hra *Sortie de scène*, která byla inspirována jeho zkušenostmi v televizi, se úspěšně hrála po celém světě a byla nominována na Molièrovou cenu. Poté byl angažován v Národním divadle v Nice jako autor. Hra *Eva* se uváděla v Paříži a získala další nominaci na ceny Les Molières. V roce 2009 napsal a režisoval Viktorovu cestu v divadle Théâtre de la Madeleine. Mélanie Laurent získala za roli ve *Zdravotní vycházce* v roce 2010 Molièrovou cenu za nejlepší ženský herecký výkon. Bedos momentálně dokončuje scénář filmu Josée Dayana.

Christo Bojčev

ORCHESTR TITANIC

komedie

Bulharsko

Překlad: Stojan Černodrinski

Obsazení: 4 muži, 1 žena

Život na opuštěném nádraží, kde žádné vlaky nikdy nestaví, se může paradoxně pro někoho stát i docela pohodlným a zábavným útekem z dnešní uspěchané a stresující reality. Čtveřice bezdomovců si tu krátí

čas nácviem na akci, kterou provedou „až ten vlak jednou zastaví“. Realita ovšem předčí jejich očekávání a jednoho dne jeden vlak skutečně zastaví. Vystoupí z něj slavný kouzelník Harry Houdini a pak se začnou dít věci...

Vynikající komedie Orchestr Titanic předního současného bulharského dramatika Christo Bojčeva, která od svého vzniku v roce 2002 stačila obletět svět, je pronikavou sondou do odcizeného světa dnešních lidí a svou výpověď zdaleka překračuje rámec komediálního žánru.

Bulharského dramatika Christo Bojčeva můžeme směle zařadit mezi nejzajímavější současné zahraniční dramatiky. Ve svých komediích s lehkostí a přirozeností výjimečného talentu překračuje hranice zaběhnutých žánrů i reality. Výsledkem je dramaticky velmi hutný tvar, ve kterém není nouze o zasmání, zamyšlení, ale především údiv, ke kterému nás tento dramatik přivádí s neobyčejnou lehkostí a kreativitou.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Moira Buffini

VÍTEJTE V THÉBÁCH (WELCOME TO THEBES, 2010)

Velká Británie

Překlad: Lucie Kolouchová

Obsazení: 10 mužů, 14 žen

Současný příběh o vztahu peněz a moci, bohatých a chudých zemí je postaven na půdorysu antického mýtu. Představitel demokratických, bohatých Athén Théseus přijíždí vyjednávat do válkami znepřátelených bojůvek zpusťosených Théb. V Thébách vládne nově zvolená prezidentka, vdova po bývalém vládci Kreónovi, Eurydika. Město je takřka v ruinách, potulují se jím dětští vojáci, žebráci, lůza. A před branami města leží mrtvý Polyneikos, bývalý pán Théb a vrah Eurydikin syna.

Eurydika ho odmítá nechat pohřbit, čehož využívá opozice. Když je pak nešťastnou náhodou zastřelen chlapec – voják, je athénská pomoc opět v nedohlednu. Théseus vypadá jako filmová hvězda a chová se k Thébanům přezíravě. Jenže postupně poznává, že Théby opravdu jsou jiné – staré, mýtické, krvelačné a athénská povýšená demokracie se otřásá v základech. Věštec Tiresius, kterého měl za blázna, mluví pravdu. Théseus nepřinesl Thébám prosperitu – a zatím doma, v Athénách, se oběsila jeho žena Faidra a syn Hippolytus zmizel neznámo kam... a Théseus konečně pochopí, co se skrývá v hlubinách lidské duše – pochopí Eurydiku a Théby.

Znepokojivá hra současné britské autorky (Večeře, Silence) měla premiéru v červnu 2010 v londýnském Národním divadle.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Dario Fo, Franca Rame

ALENKA V ŘÍŠI NEDIVŮ

(ALICE NEL PAESE SENZA MERAVIGLIE, 1977)

Itálie

Překlad: Kateřina Bohadlová

Obsazení: 1 žena

Alenka pro dospělé? Alenka ve světě erotiky? Alenka feministka? Autoři krátkého monologu na motivy Carrollova dobrodružného příběhu pro děti nám představují dospělou Alenku, která však nepostrádá charakteristický údiv, ani dětskou naivitu. Okolní svět, v němž zpočátku bezstarostně skotačí, je však jiný. Vládne v něm sexuální chtíč a Alenka se stává objektem touhy králíka s cylindrem, opice, prasátka, erotického psa nebo vilného stromu, který ji osahává svými větvemi. Zachrání ji až tajemný rytíř Petrus Bosch na koni, který ji odveze

| nabízíme | zahraniční hry – přeložené

na své sídlo – do továrny, kde Alenka na montážní lince podstoupí operaci na vylepšení svého psychofyzického stavu. Zbaví se pocitů méněcennosti, komplexů či dědičných vzruchů a získá například sebevědomí, rozvinuté schopnosti samostatného uvažování nebo automatické zajištění dělohy s přídavným sebeuspokojením vaječníků. K dokonalosti stačí už jen perfektní make up, krásné šaty a značkový parfém. Z Alenky je moderní emancipovaná a okouzující dáma. Hra klade do kontrastu svobodu a přirozenost s dikтовanou představou ideálu dnešní doby.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Luis Guerrero

OKNO (LA FINESTRA)

Itálie

Překlad: Gabriela Vašková

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Krátká jednoaktovka odehrávající se v současné Itálii. Manželský pár po padesáti letech. Nahlížíme do jeho soukromí právě ve chvíli, kdy čeká na příjezd stěhovacího auta, aby se po padesáti letech společného života vystěhoval z bytu do domova důchodců.

Během nekonečného čekání sedí On a Ona znaveni mezi stovkami sbalených krabic a krátí si dlouhou chvíli vzpomínkami na mládí – od seznámení až po první překročení prahu domu, který teď musí opustit. Významnou úlohu zde hraje okno uprostřed místnosti, kterým nahlížíme do tajů času a sledujeme střídání současnosti s minulostí.

Jsme svědky vtipných a ironických dialogů s nadějí na lepší zítřky. Hra je skvělou příležitostí pro vyzrálý herecký pár.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Sacha Guitry

MŮJ OTEC MĚL PRAVDU (MON PÈRE AVAIT RAISON, 1919)

Francie

Překlad: Helena Šimáčková

Obsazení: 5 mužů, 3 ženy

Poutavý příběh ze života jedné pařížské rodiny se odehrává v rozmezí let 1899-1919. Zatímco děda Adolphe žije naplno i jako sedmdesátník, jeho syn Charles poté, co ho kvůli milenci opustila manželka, se soustředí jen na svou práci a především na výchovu nejmladšího z rodu Bellangerů. To, že Maurice už od svých deseti roků vyrůstá bez matky, má za následek i jeho pozdější až chorobnou nedůvěru k ženám. K dramatickému zlomu dochází v den Mauricových třicátých narozenin, kdy se k „rodinnému krku“ nečekaně vrací Germaina Bellangerová, tentokrát v roli kajícnice. Jenomže exmanžel Charles mezitím pochopil, že jeho vitální otec Adolphe měl pravdu: Nač se trápit kvůli tomu, co bylo a co se už nedá vrátit? „Milovat a být milován je přece štěstí“, kterému dva někdejší nepřátelé žen jdou nakonec dobrovolně vstříc.

Sacha Guitry byl všestranný divadelník – a „*Mon père avait raison*“ patří k jeho vrcholným hrám. Světová premiéra se konala v Paříži r. 1919, kdy v hlavních rolích exceloval autor se svým otcem Lucienem. V září 2007 (na pařížské scéně Théâtre Édouard VII) převzala „hereckou štafetu“ jiná slavná dvojice – Alexandre Brasseur a jeho otec Claude.

Komorní příběh ze života tří generací je v podstatě nadčasový. Vždyť už téměř celé století dokáže zaujmout publikum (a nejen ve Francii) inteligentním humorem i citovým nábojem.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Martin Heckmanns

ZÁZRAK LÁSKA (DAS WUNDERVOLLE ZWISCHENDING, 2004)

Německo

Překlad: Andrea Nováková

Obsazení: 2 muži, 1 žena

Jmenují se Anna a Johann. Oba sice mají o lásce jinou představu, ale přesto se do sebe kdysi zamilovali. Nyní, po sedmi letech společného života, kdy jeden druhého důkladně znají, ztratili vzájemnou úctu a láska se proměnila v nenávist.

Proč už se nemilují jako dřív? Kam zmizel ten počáteční pocit euforie? Jaké to vůbec bylo dřív, když všechno začalo? Co bylo jinak? Proč jim jejich vztah zevšedněl?

Odpovědi hledají Anna a Johann ve filmu, který se o sobě rozhodli natočit. Příběh své lásky tak ve hře vlastně povyšují na umění. Divák přitom občas jen stěží identifikuje, co je ještě realita vztahu a co už je film. Hra má nadějný konec.

Když pár snímek dotočí, vysloví Johann otázku: A co budeme dělat teď?

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Lutz Hübner

**JAK TO VLASTNĚ BYLO S MARKÉTKOU
(GRETCHEN 89FF, 1997)**

Německo

Překlad: František Miška

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Klasické kukátkové jeviště, Faust 1. díl, strana 89 a následující. Je večer a vystrašená zmatená Markétka vstupuje na scénu...

Kolik režisérů a představitelů Markétky – tolik různých inscenačních variant. Autor nás zavádí na zkoušku jedné a tentýž scény v podání odlišných typů režisérů a hereček. Představuje nám karikatury frajířky, volnomyšlenkáře, konzervativce atd. v kombinaci s divou nebo začínající herečkou.

Tato vtipná komedie o deseti obrazech otvírá nekonečný prostor pro tvůrčí hereckou práci.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Henrik Ibsen

BRAND – OHEŇ (BRAND, 1865)

Norsko

Překlad: Karolína Stehlíková, Ondřej Buddeus-verš

Úprava: T. Marečková, K. Stehlíková, Š. Pácl

Obsazení: 18 mužů, 4 ženy

Žánr: klenuté mystérium s prvky bystré frašky

Hlavním hrdinou původně veršovaného dramatu je mladý farář jménem Brand. Na cestě ze studií se Brand ocitne ve své rodné vsi, která si ho osudově přitáhne. Nachází tu lásku a rozhodne se naplňovat své poslání právě v malých poměrech, z nichž vzešel a které chtěl překročit. Odmítá vlažnost a polovičatost, jeho duši naplňují slova: všechno nebo nic. Oběti, které musí svému životnímu postoji přinést, jsou obrovské jako strmé skály fjordu. Farářovi umírá postupně syn i žena. Není lepší kvůli pohodlí a klidu přeci jen někdy přimhouřit oči a slevit? Promořit se průměrem a přizpůsobit se? Brand je ale neústupný a proto i jeho čeká smrt. Drama s ambivalentním koncem je pokládáno za básnickou polemiku s učením dánského filosofa Søreny Kierkegaarda.

Brand je předposledním dramatem, které Henrik Ibsen napsal veršem (posledním je Peer Gynt), než definitivně přešel k próze, která se zdála

| nabízíme | zahraniční hry – přeložené

být vhodnější pro čas, prostor, postavy i témata jeho pozdějších her, jež dnes pokládáme za těžiště jeho tvorby a pro něž se vžilo označení společenská dramata (např. *Domeček pro panenky*, *Divoká kachna* nebo *Heda Gablerová*). Brand je psán rýmovaným čtyřstopým jambem, který se střídá se čtyřstopým trochejem. Ibsen zvolil tato metra především pod vlivem náboženské lyriky (hymnů, žalmů a další liturgických textů). Metrum tak koresponduje s tématem hry, kterým je idealistický souboj jednotlivce s přirozenou lidskou slabostí a malostí.

*Překlad této hry podpořila agentura DILIA a nadace NORLA.
Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.*

Jaroslav Jakubowski ŽIVOT

Polsko

Překlad: Jiří Vobecký

Obsazení: 12 mužů, 7 žen (postavy je možné spojovat)

Komedie, oceněná v roce 2009 v literární soutěži Teatru Powszechnego v Lodži, pojednává o osudech ztracené generace, která prožila mládí za dob totality a zralý věk již v dobách budování demokratické společnosti. Sám autor ji označuje za „komedii pro dospělé“.

Anonymní osoba, označená autorem prostě jako mrtvola, rekapituje v den svého odchodu z tohoto světa celý svůj život. Život, který byl poznamenán autoritativními rodiči, ubohými možnostmi dělat kariéru v sešněrované totalitní společnosti, která nabízí růst jedině za cenu spolupráce se Státní bezpečností. Zoufalé vyhledávání sexuální saturace v prudérních dobách, kdy odhalené ňadro ženy znamenalo pornografii, těžké hledání svého místa v nových demokratických poměrech, neschopnost vyrovnat se s okolnostmi, které lidskou bytost obklopují, zoufalá snaha

nalézt novou identitu alespoň ve víře v Boha, to jsou témata, která autor tvůrcům jen tak lehce „nahazuje“ k dopracování a k domyšlení.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Dennis Kelly

LÁSKA A PENÍZE (LOVE AND MONEY, 2006)

Velká Británie

Překlad: Lucie Kolouchová

Obsazení: 3 muži, 3 ženy (hrají více postav)

Hra současného britského autora (Usáma je hrdina, Debris) je o lásce v mnoha jejích podobách. Tvoří ji několik příběhů, které se prolínají – příběh manželství Jess a Davida, Jessiny psychické problémy a Davidovy problémy finanční, které z nich plynou, příběh staršího manželského páru a jejich vyprávění o hrobu jejich dcery a sousedním kýčovitým náhrobku; jiné – podivné setkání v restauraci – zdánlivě nijak nesouvisí, přesto dokresluje celkový tísnivý pocit – mezilidské vztahy tu nefungují, všechny postavy vedou v podstatě monology, které jejich okolí nevnímá, peníze jsou měřítkem všeho – Jess měla problémy s obsesivním nakupováním, její muž David zase tím pádem finanční problémy, kvůli kterým si musel hledat další, ponižující zaměstnání a truchlení po mrtvém se poměřuje honosností náhrobku. Nefunguje tu ani základní morálka, vše je podivně odcizené – na rušné ulici je jen tak pobodán neznámý muž, David flirtuje s jakousi Američankou a jen tak mezi řečí se zmíní, že zabil svou ženu... Ve světě Dennise Kellyho zkrátka nic nefunguje, postavy jsou posedlé mluvením, ale obsah jejich slov jakoby byl vedlejší stejně jako je v podstatě nezajímavá realita, ve které žijí, a od které se utíkají k nervové chorobě nebo k vraždě.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Paul Kornfeld

ŽID SÜSS (JUD SÜSS, 1929)

Tragédie o třech dějstvích a epilogu

Praha, Německo

Překlad: Vladimír Tomeš

Obsazení: 15 mužů, 6 žen, kompars

Dějovou náplní tragédie (motivicky zcela odlišné od soudobého románu L. Feuchtwangera) je vzestup skutečné historické postavy Josefa Süssa Oppenheimera od chvíle, kdy se vloudí jako potulný Žid na württenberský dvůr, získává postupně přízeň vyšších a vyšších hodnostářů, až posléze skončí jako tajemník a osobní přítel württenberského vévody. Povznese zdárně státní finance, podaří se mu, aby se ospravedlnil před opakujícími se nařčeními z podvodů, kterými ho ze závisti osočuje dvorská kamarila, zejména, když díky vévodovi stoupá příliš rychle po žebříčku společenského postavení a získává i přízeň žen, z nichž jednu dovede na práh sebevraždy.

Intriky dvora vyvrcholí, když místo afrodiziaku, které si vévoda před jedním z dostaveníček objedná, je mu do vína přimíchán jed a vévoda po jeho požití zemře. Z jeho smrti je obviněn Süß a po procesu k radosti prostého lidu oběšen. V závěrečném výstupu polituje oběť všeobecné nenávisti pod šibenicí sama vévodkyně.

Tragédii uvedl v roce 1930 v Berlíně režisér Jessner, pak byl text dlouho pokládán za ztracený, až byl 1987 objeven v jednom antikvariátu a otištěn v *Theater heute*. Z tohoto znění vychází český překlad. Překladatel následně objevil v knihovně pražského Divadelního ústavu strojopisnou rozmnoženinu německého textu s velkými vnitřními škrty a s odlišným koncem. Původ neznám.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PAUL KORNFELD (1889-1942) byl pražský rodák, v meziválečném období působil jako dramaturg v Německu (Berlín, Darmstadt), byl úspěšným autorem expresionisticky laděných her, 1932 návrat do Prahy, 1941 odvečen do Polska, kde zahynul v koncentračním táboře v Lodži.

Clément Michel

KOUPAČKA (LE GRAND BAIN)

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Obsazení: 3 muži, 3 ženy

Šest přátel a jedno mimino si na prázdniny pronajmou letní byt. Ředitel reklamní agentury, kterému chybí čas, jeho milenka, které chybí dítě, spisovatel, kterému chybí inspirace, jeho ex, které chybí chlap, mladí manželé, kterým chybí spánek a mimino, kterému nechybí nic. Je léto, je horko, je vedro, je nesnesitelné vedro. Čím jiným se osvěžit, než skokem do studené vody. U domu je samozřejmě bazén, velký bazén, ale... prázdný bazén. V čem plavat, chybí-li voda? V nekonečných diskuzích, životě, komických situacích... Skočte si do vodní komedie, osvěžte se při letní „Koupačce“!

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Wajdi Mouawad

POŽÁRY (INCENDIES, 2003)

Kanada

Překlad: Hana Allendes

Obsazení: 4 muži, 5 žen

Notář Hermine Lebel čte závěť Nawal Marwanové, kterou zanechala svým dvojčatům Jeanne a Simonovi. Lebel má pro každého z nich jednu obálku: pro Jeanne dopis, jehož adresátem je jejich otec a pro Simona dopis určený jejich staršímu bratrov. Nawal, která posledních osm let svého života nepromluvila, chce svou poslední vůlí dvojčata donutit, aby sami nahlédli do její minulosti a zároveň tak do země jejich původu.

Simon, boxer toužící po úspěchu, závěť odmítá. Matce měl mlčení za zlé a do hledání se zapojí později než jeho sestra. Jeanne, profesorka matematiky, se vydá do rodné (arabské a nejmenované) země své matky jako první a hledá svědky, kteří znají příběh její matky z doslechu nebo ji poznali osobně (Sawda, s níž se Nawala ocitla ve vězení; Abdemassamad z Nawaliny rodné vesnice; průvodce věznicí).

Dvojčata neměla tušení do jaké míry je jejich narození obestřeno záhadou, stejně jako existence staršího bratra, Nihada, kterého Nawale odebrali hned po narození. Proč jim jejich matka o své minulosti nic neřekla? Kdo je jejich otcem? Postupně se utváří obraz země sužované válkou, země, v níž přišli Nawaliny děti na svět. Společné hledání identity dvojčata sblíží a dává dlouholetému mlčení jejich matky zcela jiný rozměr.

Hra bude mít premiéru v londýnském divadle Old Vic v září 2010.

Text se momentálně překládá, do konce září bude v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Wajdi Mouawad
NEBESA (CIELS, 2009)

Kanada

Překlad: Hana Allendes

Obsazení: 7 mužů, 1 žena (možnost kombinovat role)

Frankofonní oddělení mezinárodních tajných služeb se na utajeném místě podílí na operaci Sokrat s cílem odvrátit hrozbu atentátů. Vyhodnocování informací, odposlechy vzkazů a jejich řešerše překvapí sebevražda jejich kolegy Valéryho Massona. Mezinárodní tajné služby chtějí ověřit je-li mezi sebevraždou a hrozcími atentáty nějaké spojení a posílá tedy na posilu kryptoanalytika Szymanowského, Valéryho přítele a bývalého kolegu. Šokovaní členové frankofonního týmu čelí i osobním problémům: Dolorosa je těhotná, John musí odložit cestu se svým synem Viktorem... Frankofonnímu oddělení nastává nejen boj s časem (jak odhalit onu podivnou organizaci, rozprostřenou jako pavoučí síť po celém světě?), ale i s hierarchií, pro níž je atentát spojen s cílem bezpochyby politickým a za každou cenu se snaží orientovat a privilegovat stopu vedoucí k islámské organizaci. Szymanowskému se podaří dostat se do Valéryho počítače a najít souvislosti, jak správně interpretovat poetické a umělecké indicie. Jak souvisí obraz Tintoretova Zvěstování s reálným nebezpečím? Cílem útoků budou muzea hlavních měst sedmi západních velmocí. Vedení tajných služeb tuto 'kulturní anarchistickou' stopu považuje za fantaskní, nereálnou. A přitom jde právě o tu jedinou správnou. Podaří se atentáty včas odvrátit?

Text se momentálně překládá, do konce září bude v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

WAJDI MOUAWAD se narodil v Libanonu, s rodiči emigroval do Francie, momentálně žije v Montrealu, a je typickým příkladem autora v současném globalizovaném postkoloniálním světě. Autor se nesnaží moralizovat či politizovat problematiku identity, jde vždy o expozici problémů jinak prožívanou mladou generací a jinak generací rodičů – ti,

kteří válku rozpoutali, aniž by si uvědomili důsledky pro generaci jejich dětí, jsou neschopni komunikovat. Mouawad hledá svůj jazyk, jeho díla v sobě nesou jistou poetiku a subtilně se blíží pověsti či povídce, jde však v podstatě o komplexní vypravěčskou formu.

Mouawadovy hry jsou posledních 10ti let neustále na programech frankofonních scén, počínaje Pobřežím, v divadle Théâtre 71 v roce 1999, na jejíž scénu se hra letos opět vrátila. Divadlo Odéon dávalo na jeře hru Nebesa, a v poslední řadě trilogie Pobřeží-Požáry-Lesy otevírají příští sezónu Théâtre de Chaillot.

Elaine Murphy

TŘI HOLKY JAKO KVĚT (LITTLE GEM, 2009)

Irsko

Překlad: Alexander Jerie

Obsazení: 3 ženy

Láska, sex, narození, smrt a lekce salsy. O tom všem pojednává debut mladé irské autorky, která svou zkušenost ze zaměstnání v ženské zdravotnické organizaci využila k intimní výpovědi tří generací žen – vnučky, matky a babičky – během jednoho mimořádného roku. Sama o tom říká: „Pocházím ze severního Dublinu, a zjistila jsem, že v divadelních hrách se minimálně objevují prosté dublinské ženy z dělnické třídy – pokud to nejsou šlapky nebo kriminálnice. Ženy, o kterých píšu, jsou prototypem těch, které jsem ve své práci potkávala. Tvrdě pracují ... nejsou ani chudé, ani bohaté.“

Bravurně napsané, vzájemně se prolínající monology těchto tří postav vykreslují jednak jejich vnitřní pocity, ale bez jakéhokoli nádechu sentimentality a s velkou dávkou humoru popisují jejich každodenní starosti, radosti i jejich rodinné vztahy, ale i začlenění do dublinské komu-

nity. Autorce se podařilo to nejcenější – donutila diváky smát se skrze slzy smutku.

Hra, která je velikou příležitostí pro tři herečky různých generací, získala cenu BBC Northern Ireland Drama Award, Fishamble Award pro nejlepší irskou hru a na dublinském Fringe Festivalu roku 2008 cenu za nejlepší ženský výkon. The New York Times a Sunday Tribune přinesly rovněž velmi kladné kritiky. .

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Dominik Nowak

OSOBNÍ VLAK DO ČÍNY

Polsko

Překlad: Jiří Vobecký

Obsazení: 3 muži, 3 ženy

Mírně absurdní komedie Dominika Nowaka popisuje ironicky, ale mnohdy smutně naši současnost. Milovník ovocného vína zvaný Čuču se snaží za každou cenu udržet nad vodou, ať už jako reklamní figurína nebo provozovatel erotických stránek. Pomáhá svému příteli Oliverovi zvanému Olo udržet se psychicky nad vodou po fatální autonehodě, ale ten se mu nakonec odvděčí tím, že mu svede jeho dívku Annu. Anna zase sleduje rozklad vztahu svých rodičů a nechtěně pomáhá udržovat svému dlouhodobě nezaměstnanému otci milostný poměr s Číňankou, s níž se otec seznámil při pobytu u bratra v Austrálii, který mu zaplatil letenky, aby se s ním po dlouhé době uviděl a přitom mu tím dal patřičně najevo, jak obrovský rozdíl může být mezi emigrací a setrváním v postkomunistické realitě. Do toho všeho dějem fatálně zamíchá stará panna, tetička Tereza, která svou nedostatečnou saturací v sexuální oblasti nahrazuje přehnaně demonstrovanou vírou. Sledujeme osudy

| nabízíme | zahraniční hry – přeložené

šesti nešťastných lidí, jimž se můžeme smát, ale ve skutečnosti se možná smějeme sami sobě.

Komedie Dominika Nowaka byla jednou z vítězných druhého ročníku literární soutěže pořádaného Teatrem Powszechnym v Lodži. Oceněním je závazek zmíněného divadla tuto hru inscenovat.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Ewald Palmethofer

HRDINOVÉ (HELDEN, 2005)

Rakousko

Překlad: Jitka Jílková

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

David a Judith jsou hrdinové – už od dětství Spiderman a Catwoman. Tehdy však byly jejich hry nevinné a nikomu neškodily. Dnes získaly politický rozměr založený na prázdné nebezpečné ideologii a spočívají v odpalování bomb v místních obchodních domech. Naši „hrdinové“ brojí proti vlastní generaci šťastných úspěšných vrstevníků. Je jim teprve osmnáct a něco přes dvacet a už za sebou mají psychoterapeutická sezení. Sami jsou neřízené bomby, které hrozí každou chvíli vybuchnout.

Rodiče, učitelka Doris a redaktor Wolfgang, si přejí, aby se jejich děti měly dobře. Nejsou však schopni a hlavně ochotni cokoliv snášet, tak se pro jistotu na nic neptají. Maminka při prvním náznaku špatných zpráv pláče, tatínek odchází do vany...

Palmethoferova první hra byla poprvé uvedena 20. 3. 2009 v Mülheimu v divadle Theater an der Ruhr. Jazyk hry je umělecky stylizovaný, hlavní myšlenky skryté ve vtipných slovních obrazech.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Sabine Revillet

ZTRACENA V OBLACÍCH (FISSURE DE SOEUR, 2010)

Francie

Překlad: Irena Novotná

Obsazení: 1 žena, 2 holčičky, policie

Hlavní postavou intimní a poetické hry Sabine Revilletové je malá holčička Delfína, která žije sama se svou matkou. Matka ji týrá, a aby holčička unikla jejím úderům, rozpůlí se ve dvě: na Delfínu a Karinu. Sestra Karine je ta vymyšlená, nechtěná, stojící ve stínu Delfíny. Delfína takto dává najevo svou touhu po lásce, obdiv ke své matce, ale také je to pro ni způsob, jak uniknout násilí.

Hra o dětském světě a fantazii, díky které děti unikají ze světa dospělých. Autorka zkoumá téma rodinného násilí nejenom na základě rozdílů reality a fantazie, ale také staví do opozice jazyk dospělý s jazykem dětským a jazykem poetickým.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Kathrin Röggla

ZÚČASTNĚNÍ (DIE BETEILIGTEN, 2009)

Rakousko

Překlad: Jan Bednář

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Kathrin Röggla ve své hře reaguje na bouři, kterou způsobil případ vězněné Nataschy Kampuschové. Na oběť, která zpočátku vzbuzuje soucit celé společnosti, se postupně snáší stín pochyb a sílí únavy z příběhu, který se rychle omrzl. Vše se odehrává v médiích a svých rolích se ujímají typické figurky dnešní doby: rádoby novinář, odborník (psycholog), padlá hvězdička, paní odvedle, údajný přítel a v neposlední řadě zástup

účastníků internetových diskuzí. Ti všichni komentují dění, dávají dobré rady a vynášejí soudy. Jejich zájem však netrvá věčně.

K mediálnímu světu odkazuje hra i svou formou. Oběť je sice v centru dění, avšak za celou dobu se neukáže na jevišti. Postavy nepromlouvají, místo toho citují samy sebe. Mluví o oběti, ale přitom odhalují svou pravou tvář a zároveň ukazují způsob, jakým se utváří prchavý mediální obraz skutečnosti.

Hra *Zúčastnění* měla premiéru v düsseldorfském Schauspielhausu 19. 4. 2009 a byla nominována na letošní cenu současné dramatiky Mülheimer Theaterpreis 2010.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KATHRIN RÖGGLA je rakouská spisovatelka a dramatička, narozená v roce 1971 v Salzburgu. Vystudovala germanistiku a publicistiku na salzburské univerzitě a od roku 1990 začala publikovat své literární texty. Píše rozhlasové hry, prózu a drama. Za své knihy obdržela četná ocenění, např. Cenu Itala Sveva (2001) nebo Antona Wildganse (2008). Od roku 2002 je aktivní také jako divadelní autorka. Její texty se vyznačují přesahem do mediální a dokumentární roviny. Využívá prostředky komiky a ironie, experimentuje s jazykem a psanému projevu dává živý rozměr mluveného.

Kathrin Röggla žije v Berlíně. Více informací na www.kathrin-roeggla.de.

Spiro Simone
TŘI KÚLY (PALI, 2009)

Itálie

Překlad: Gabriela Vašková

Obsazení: 4 muži

Tři kúly na vyvýšeném místě vzdáleně připomínají tři kříže na Golgotě. Na obou krajních žijí muž jménem Senzamani (Bezruký) a žena zvaná Bruciata (Vyhořelá). Senzamani dříve pracoval v továrně, kde přišel o ruce a Bruciata jednoho dne prostě vyhořela. Je to už dávno, co opustili zemi a rozhodli se žít na kúlech, které je chrání před zlým světem plným egoismu a lhostejnosti, metaforicky znázorněným výkaly všude kolem. Chrání se deštníky, protože je tam nahoře většinou špatné počasí a člověk nikdy neví, co shora může spadnout. Zato jim pobyt ve výšce umožňuje vidět to, co ostatní zdola nevidí.

Během absurdního rozhovoru se objeví další dvě postavy, Il Nero (Černý) a L'Altro (Jiný), připomínající rozladěnou kapelu s ohnutými zády, které jakoby hledaly cestu ze své současné neutěšené situace vstupem do jiného prostoru. Oba dva berou vše řečené doslova. Il Nero rád pere prádlo, zejména cizí, a L'Altro zas ukrutně rád vypráví vtipy, přestože se jim nikdo nesměje.

Hra je surrealistickou metaforou města, jehož utlačovaní obyvatelé získávají nadhled až výstupem na kúly. Jakoby vyprázdňený obsah dialogů a beckettovsky vykreslené postavy vytváří groteskní obraz chotné společnosti.

Hra získala prestižní cenu Premio Ubu za nejlepší italskou původní hru roku 2009!

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Frédéric Sonntag

POD KONTROLOU (SOUS CONTRÔLE, 2009)

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Obsazení: 9 mužů, 8 žen

Ústřední téma hry se týká jednoho z nejsoučasnejších společenských problémů – sledování. Motiv sledování se v celé hře proměňuje (bezpečnostní kamery, GPS, mobily atd.) a toto téma se postupně rozvíjí v diskuzi o jeho následcích – např. vytváření atmosféry strachu. Autor tak popisuje společnost, která voyeurismus považuje za obranu společnosti a zároveň i zábavu.

Ve hře se postavy – oponenti a stoupenci režimu – navzájem sledují. Tato atmosféra stálého strachu však v postavách způsobuje vážné poruchy identity a chování. Anebo jsou to jenom herci v televizním seriálu? Nebo lidé z nějaké reality show? A kdo vlastně sleduje ty, co je sledují? Kdo sleduje nás?

Toto drama ve dvaceti dvou krátkých scénách reprezentuje svět, kde je realita od fikce nerozeznání a kde jsou politika a zábava vzájemně pevně propleteny.

Juan Tovar

MRTVÉ ZE SUÁREZU (TLATOANI)

Mexiko

Překlad: Zora Rohousová

Obsazení: 2 muži, 1 žena

Mr. Frye, policejní vyšetřovatel ve výslužbě, přijel z Yankilánu (tedy z USA) do města Suárez na severu Huaxilánu (pohraniční město na severu Mexika), aby byl nápomocen při vyšetřování mnohonásobných vražd

mladých žen. Po dni plném namáhavé, ale bezvýsledné práce, usedne k občerstvení v baru Tlatoani, v doprovodu člena místní policie, nadporučíka Quintera, který se ho snaží přesvědčit, že veškeré úsilí je marné. Pořád se budou zabíjet mladé ženy, protože se to “může”. Podle jeho mínění jde o fenomén, který prostě vyplývá z dané situace: město plné velkých továren, kde ženy pracují, uprostřed pouště, kudy vedou trasy obchodu s drogami, a kde je snadné mrtvoly odhodit. Politická situace je také příznivá, neboť centrální vláda slábne (a je daleko) a místní to toleruje. Při této debatě jsou obsluhováni Martičkou, která jim nosí tequila a sdělí jim, že později bude show, v kterém vystoupí. Ráda by se stala zpěvačkou a čeká, až ji někdo “objeví”. Quintero, už značně podnapilý, si s ní ujedná blízké setkání; nechce, aby mu Marta “utekla živá”. Přesvědčuje svého kolegu, že i on by měl jednou zažít zločin z té druhé strany: je to vzrušující a takřka bez rizika, zde a v této době, kdy lidskost už se přežila a blíží se konec světa...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

| nabízíme |

ZAHRAŇIČNÍ HRY – NEPŘELOŽENÉ

Oliver Kluck

DAS PRINZIP MEESE (2009)

Německo

Obsazení: neurčeno

Princip Meese je zjištění a uvědomění si vlastního zmatení. Obraz současné generace třicátníků. Duch doby bez orientace a bez směřování.

Autor napsal obsahově i formálně velmi originální hru, která jako strhující vodopád myšlenek postrádá rozdělení do scén i vystupující postavy. Bezejmenné JÁ zametá střepy vlastní identity a prostřednictvím volně předkládaných témat jako televize, krátkodobé zaměstnání, tvůrčí role spisovatele atd. zrcadlí zmatenost generace, k níž Kluck patří. Zmateností, opěvovanou jako umění, odkazuje k malíři a scénografovi Jonathanu Meesovi.

Hra *Das Prinzip Meese* byla oceněna na festivalu Theatertreffen 2009 a v lednu 2010 získala cenu pro mladé dramatiky Kleist-Förderpreis. Poprvé byla uvedena v berlínském divadle Maxim Gorki Theater na jaře 2010.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

OLIVER KLUCK, narozen 1980 v Bergenu na Rujaně, je vycházející hvězda současné německé dramatiky. Ve svých třiceti letech zažil už dost na to, aby věděl co a proti čemu píše. Nelitostně si bere na paškál vybrané společenské kasty a dává jim co proto.

Studoval dramaturgii, uměleckou prózu a esejistiku. V roce 2007 napsal svou první divadelní hru *Mut macht Mut* a sbírku povídek *Ein Himmel vol-*

ler Bratschen. O rok později napsal scénář k filmu *Ukrainische Verhältnisse*. V říjnu 2009 byla v chemnitzkém divadle poprvé uvedena další jeho hra *Zum Parteitag Bananen*, která byla v lednu 2010 vybrána časopisem *Theater heute* jako hra měsíce.

Za nejnovější hru *Warteraum Zukunft* získal Kluck cenu *Kleist-Förderpreis für junge Dramatik 2010* a její premiéra se chystá v divadle *Deutsches Schauspielhaus* v Hamburku.

Oliver Kluck žije v Berlíně.

John Logan

RED, 2010

USA

Obsazení: 2 muži

„Co vidíš?“ ptá se Mark Rothko, známý expresionistický americký malíř, svého asistenta Kena v první replice. Hra se odehrává v New Yorku koncem padesátých let a studuje vztah dvou mužů, známého malíře Marka Rothka a jeho asistenta Kena v době, kdy Rothko pracoval na jedné ze svých největších zakázek pro hotel Four Seasons. Nosným principem celé hry je Sokratovský dialog učitele a žáka, v kterém se probírá všechno – od smyslu umění až k životu samotnému. Zprvu plachý Ken se však rychle učí a začíná svému učiteli odporovat, což vyúsťuje v časté hádky.

Hra, která pojednává nejenom o umění, ale i o celé západní kultuře a našem vnímání světa jako takového, získala šest cen Tony Awards, mimo jiné cenu za nejlepší hru a nejlepší režii Michaela Grandage. V hlavní roli americké inscenace se představil Alfred Molina. Autor John Logan je nejenom dramatik, ale také známý autor filmových scénářů (*Gladiator*, *The Aviator*).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Wolfram Lotz

DER GROSSE MARSCH (2009)

Německo

Obsazení: 12 mužů, 1 žena, 1 holčička, sbor herců a sbor padesáti Nereidek

Po úvodním prologu rozpustilé dívenky, která hravou formou vysvětluje princip divadla, nastoupí na scénu angažovaná herečka-moderátorka a jejím hostem je sám autor hry Wolfram Lotz. První scéna jakoby se psala současně s jejím inscenováním. Tématem má být německá pravicová teroristická organizace RAF. Takto složitě téma ovšem nelze dle dramatika-herce Lotze stručně shrnout, a tak se jakékoliv tvůrčí aktivity vzdává. Vzápětí si zve dominantní herečka na podium další hosty, jimiž jsou reálný (!) šéf Deutsche Bank Josef Ackermann, ministr práce Hundt, Shakespearův Hamlet a další postavy ze současnosti i minulosti.

Prostřední část hry uvádí Lotz slovy, že láska je i v dnešním světě globalizace možná. Láska sociální k bezdomovcům a nezaměstnaným, pro které divadlo připravilo královské pohoštění v podobě švédských stolů. Ale také láska incestní, které se dopustil odsouzený Patrick S., jenž se svou sestrou zplodil několik dětí. V závěru scény vtrhne na scénu tlupa mongoloidních dětí a úplně ji zdevastuje. I na otrlého diváka, znalého současného divadla, je to moc, a tak za projekce snímků z mungo farmy odchází, aby si na pokladně nechal vrátit vstupné.

V poslední části Lotzovy avantgardní trilogie se setkáváme dokonce s Lotzovou matkou, která přináší vzkaz od autora hry. V sále už není jediný divák, vše se odehrává bez divadelní reže. Na scéně jsou pouze jezdící schody v duchu obrazů malíře M. C. Eschera, které vytváří uzavřený čtverec. Postupně si herečka zve do diskuze amerického atentát-

níka Lewise Painea, anarchistu Bakunina či Prométhea, s nímž polemizuje o jeho játrech.

Lotz překračuje hranice možností a podrobuje divadlo testu, kolik toho vydrží. Po formální stránce se hra na první pohled jeví jako těžký oříšek a nutí režijní tým, aby se s ní popral. Kdo se rozhodne hru zinscenovat, musí v podstatě znovu stvořit divadlo. A to už při četbě působí takovou rozkoš, že se člověk doslova těší na všechna představení, která v budoucnu vzniknou!

Falk Richter

Hra *Der grosse Marsch* získala v rámci festivalu Theatertreffen 2010 – Stückemarkt cenu za původní hru spojenou s finanční odměnou a se zakázkou pro Národní divadlo ve Výmaru a Cenu publika.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

WOLFRAM LOTZ se narodil v roce 1981 v Hamburku. Studoval literární vědu a umění na univerzitě v Kostnici, od roku 2007 na Německém literárním institutu v Lipsku. Je spoluzakladatelem a vydavatelem literárního časopisu Minima a od roku 2010 redaktorem literárního časopisu EDIT.

Lotz dosud napsal několik filmových scénářů, esejů, povídek a básní. Pravidelně přispívá do internetových blogů a je autorem rozhlasové hry *In Ewigkeit Ameisen*. V roce 2005 získal literární cenu města Steyr a v roce 2009 tvůrčí stipendium Rottweil.

Drew Pautz

THE GOSPEL OF WEALTH, 2010

Velká Británie

Obsazení: 3 muži, 1 žena

Hra o penězích, moderní filantropii, bohatství a chudobě. Drew Pautz – vycházející autorská hvězda ve Velké Británii – pojmenoval svou hru podle známé úvahy Andrewa Carnegiego o světě boháčů, kteří jako jediní umějí s penězi zacházet, a proto mají určitou odpovědnost vůči ostatním ve formě charity. Charita jako prostředek „Laissez Faire“ a tržní ekonomiky se stává ústředním tématem hry.

Hlavními postavami jsou manželský pár Jonathan a Helen Fenceovy, kteří se rozhodnou zbavit se svého majetku ve prospěch jejich charitativní společnosti (což naoko vypadá jako mimořádný čin) a jejich syn Christopher, kterého mladík Patrice (původem Afričan) učí, jak podnikat a manageovat tak rozsáhlý podnik jako je Fenceových charitativní společnost. Pautz tímto způsobem kritizuje současnou globalizační politiku bohatých západních zemí, které pod rouškou dobročinnosti v podstatě jenom hledají odbytiště pro své podnikání. Charita tak slouží nejenom jako pokrytectví a omluva bohatství, ale stává se vlastně jeho prostředkem.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DREW PAUTZ, původem z Toronta, je vycházející autorskou hvězdou, které se daří více na starém kontinentu než na tom novém. Studoval sice na univerzitě v Torontu, ale poté, co zjistil, že nikdy nebude akademikem se rozhodl dělat praktické divadlo a odjet do Evropy. Jeho hra *Someone Else's Shoes* měla premiéru v Soho v Londýně v roce 2007. Poté byl angažován v Národním divadle v Londýně, kde měla jeho nejnovější hra *Love the Sinner* nedávno úspěšnou premiéru. Pautz se ve svých hrách věnuje rozsáhlé kritice současné společnosti, jako např. rozdělování bohatství v rozvíjejících se zemích, postkolonialismu, či otázce homosexuality v katolické církvi.

Nina Schneider, Paul Graham Brown

SHOW DOGS! (2007)

Německo

Obsazení: 4 muži, 6 žen

Ve městě se koná výstava psů. Ale pouze páníčkové čtyřnohých šampiónů se domnívají, že se jedná o soutěž krásy a zručnosti. Ve skutečnosti se zde psi schází na tajné misi s cílem domluvit se na taktice a přivést své bezradné a frustrované majitele na správnou cestu. Mezi soutěžními koly se odehrávají dialogy dvounohých účastníků, kteří občas „zamrznou“ ve štronzu, aby dali prostor psím konverzacím. Různé psí rasy, velikosti a povahy jsou vysoce personifikované nejen díky hercům, kteří je ztělesňují, ale také prostřednictvím dialogů a způsobu, jak rozumně řeší problémy, přičemž působí inteligentnějším dojmem než jejich páníčkové, degradovaní na společenské karikatury. Konfrontace probíhá ještě na třetí úrovni mezi páníčky a psy, kteří se volně přeměňují v manželky, babičky nebo sestry s podobnou povahou a umožňují nahlédnout do zákulisí rodinného života, čímž ještě detailněji vykreslují charakteristiku postav páníček.

Žena v domácnosti Scarlett si uvědomí, že svého muže nesnáší stejně jako pitbulla Wotana, extrovertní zpěvačka se ostře pohádá se sestrou a dobrácký student Jonas navždy zůstane fixovaný na svou babičku stejně jako na dogu Helenu.

Tandem Schneider – Brown získal za muzikál *Show dogs!* v roce 2007 ve Štýrském Hradci cenu Frank Wildhorn Award for Musical.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Nicky Silver

A BEAUTIFUL CHILD, 2001

USA

Obsazení: 2 muži, 4 ženy

Jak dokážeme milovat někoho, kdo se vymyká naší morálce? Hra *Beautiful Child* je o manželském páru, Harry a Nan, pro které je jejich spolužití bojištěm jejich hádek a nevěr. Z manželské letargie je však vytrhne jejich syn, když k nim přijde na oběd a požádá je, aby mohl zůstat. Isaac, učitel a malíř, se potřebuje skrýt před světem, jelikož hrozí, že jeho tajemství vyjdou na světlo světa. Isaac se totiž zamiloval do nesprávného člověka. Miluje malého chlapce. A protože chápe, že společnost ho za tuto náklonnost odsuzuje, utíká ke svým rodičům a žádá je o pomoc. Pro Harryho a Nan nastává situace plná sebezpytování a odsuzování se. Provinili se oni? Byli špatnými rodiči? Jak dlouho to už trvá? Proč si toho nikdy nevšimli? Isaac byl tak krásné a milé dítě... Hororová situace pro každého rodiče, který ve svém dítěti nechce a nemůže vidět zřůdu. Ve snaze pomoci mu se Isaacovi rodiče stávají jeho soudci. Chtějí ho milovat, ale ne takhle. Musí přece existovat způsob, jak se tohoto prokletí zbavit. Jak zachránit Isaaca a zároveň uchránit děti jiných rodičů. Harry a Nan tak nacházejí řešení, sice bolestivé, ale zároveň obnovující předchozí stav. Současná rodinná parafráze na řeckou tragedii se úspěšně hrála ve Spojených státech.

Text je k dispozici v DILIA.

Laura Wade

POSH, 2010

Velká Británie

Obsazení: 12 mužů, 2 ženy

Nejnovější hra britské autorky Laury Wade je kousavou a nepříjemnou kritikou vyšší společnosti, kterou vůbec nezajímá osud těch, kteří neměli v životě to štěstí dobře se narodit.

V jedné z mnoha dřevěných místností v Oxfordu se setkává deset mladíků. Členové elitní společnosti plánují divokou noc plnou dekadence a dobrého drahého vína. Co však začíná jako mladická rebelie s komickými situacemi se postupně proměňuje v tragedii. Čím více alkoholu proudí v krvi mladých elitářů, tím ostřejší jsou jejich slova. Wade nám tak odhaluje svět bohatých a mocných, kterým jsou chudí lidé jenom na obtíž, a o kterých si myslí, že by jim pomohla jenom smrt. Vítejte Vás v Klubu rebelů, kde přežije jenom ten nejsilnější.

Ha se úspěšně hraje v Royal Court Theatre v Londýně.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

| nabízíme |

ZAHRAŇIČNÍ LITERATURA

Philana Marie Boles

GLITZ A YA NOVEL

literatura pro děti a mládež

Ann Michelle touží být oblíbenější a žít daleko zajímavější život, než jaký ve skutečnosti žije. Toto přání se jí může splnit, když se vydává se svou nejlepší kamarádkou na dobrodružnou cestu coby doprovod oblíbené hip-hopové hvězdy. Během cesty se Ann Michelle dovídá mnohé o skutečné ceně přátelství, neobyčejnosti obyčejného života a především sama o sobě.

Dobrodružný příběh pro mladé čtenáře je napsán čtivým a autentickým jazykem.

Philana Marie Boles se dlouhodobě zaměřuje na literaturu pro děti a mládež. Její poslední kniha *Little Divas*, příběh tří nerozlučných kamarádek, vzbudila značný ohlas a byla přeložena do několika jazyků.

Titul vychází na začátku příštího roku; v agentuře DILIA je k dispozici manuskript.

Nancy Holder

POSSESSIONS

literatura pro děti a mládež

Nancy Holder, „královna hororové literatury pro mládež“, přichází s novým napínavým příběhem náctileté hrdinky Lindsay.

Lindsay sice tuší, že na dívčí škole v Marlwood není vše v pořádku, zatím však netuší, že ve škole více jak dvě stě let straší dva bezlístní duchové a že pouze ona je schopna duchy zastavit.

Lindsay se po dlouhé nemoci, která byla způsobena psychickým otrěsem po smrti její matky, vrací na prestižní dívčí školu. Okamžitě se stává terčem pozornosti. Její bohaté a často i zkažené spolužačky ji jako chudého sirotka, jenž může studovat jen díky stipendiu, přiřadily jedinou roli – roli otloukánka. Zároveň je Lindsay jedinou osobou, která může zastavit zlověstné řádění místních zlých duchů. Jako outsider k tomu má ale velice ztížené možnosti...

Titul je v agentuře DILIA k dispozici v paper-backové podobě.

Melissa Jensen

FALLING IN LOVE WITH ENGLISH BOYS

literatura pro děti a mládež

Šestnáctiletá Catherine Vernon přijíždí na léto do Londýna. Její matka zde pracuje ve výzkumném projektu a na svou dceru nemá moc času. Sama Catherine toho na práci moc nemá. Většinu dne tráví u počítače a píše blog, v němž líčí své zážitky z nudné a strojené anglické metropole. Catherinein londýnský pobyt nabírá radikální obrat, když náhodou objeví deník Katherine Percival z počátku 19. stol. a zjistí, že jejich postřehy a pocity jsou vlastně totožné.

Čtivá romance pro mládež je napsána svižným a vtipným jazykem.

Titul vychází v únoru 2011; v agentuře DILIA je k dispozici manuskript.

Elissa Brent Weissman

THE TROUBLE WITH MARK HOPPER

literatura pro děti a mládež

Dvanáctiletý Mark Geoffrey Hopper má vše, co si může přát: je nejchytřejším a nejtalentovanějším žákem šesté třídy, má spoustu kamarádů, s nimiž zažívá mnohá dobrodružství. Mark Geoffrey Hopper je jedním slovem velká hvězda malého městečka Greenburgh. Tedy až do momentu, kdy se do Greenburghu přistěhuje nový kluk se stej-

| nabízíme | zahraniční literatura

ným jménem – Mark Geoffrey Hopper. Od prvního okamžiku si chlapci začnou dokazovat, kdo z nich je ten pravý Mark Geoffrey Hopper. Jedna lumpárna stíhá druhou...

Titul je v agentuře DILIA k dispozici v paper-backové podobě.

Deon Meyer **DEVILS PEAK** fiction

Deon Meyer patří k nejznámějším a nejpopulárnějším jihoafrickým autorům. Jeho knihy si vydobýly řadu prestižních cen i značné množství věrných čtenářů. Meyer je zaujal nejen svým pisatelským umem, ale i tím, že jako první začal poctivě odrážet novodobou realitu Jihoafrické republiky.

Devils Peak je zasazen do barvitého jihoafrického prostředí. Agent bývalého režimu, jenž se v nové realitě nemůže uplatnit, se rozhodne vzít spravedlivost do svých rukou. Na vlastní oči viděl vraždu svého syna, a přesto synovi vrazi zůstali nepotrestáni a dál pokračují ve své činnosti. Zklamaný otec se obrátí na místního šamana, s jehož pomocí se chce dobrat spravedlnosti.

Případ záhadného zabití zločinců vyšetřuje Benny Griessel, odvážný a bystrý detektiv, jenž má jednu drobnou chybu – rád se napije.

Titul je v agentuře DILIA k dispozici v paper-backové podobě.

*V agentuře DILIA je také k dispozici paper-backové vydání posledního detektivního románu **D. Meyera THIRTEEN HOURS**, v němž se čtenáři opět setkají s detektivem Benny Griesslem.*

Wendy Alec

THE CRONICLES OF BROTHERS – THE FALL OF LUCIFER, FIRST JUDGEMENT A SON OF PERDITION fiction

The Cronicles of Brothers je knižní série žánru fantasy, jenž obsahuje tři hotové díly (The Fall of Lucifer, First Judgement a Son of Perdition), další čtyři díly série jsou připravovány.

Jedná se o svěbytnou adaptaci Starého zákona, která sleduje příběh tří bratrů, archandělů Michaela, Gabriela a Lucifera. Příběh Cronicles začíná stvořením světa a končí rozhodujícím bojem mezi Michaelem a Luciferem roku 3099. Paralelou ke známému příběhu archandělů (Luciferovu pádu a rozdělení světa na ráj, zemi a peklo) je příběh tří současných mocných a bohatých bratrů, jež vedou podobný boj mezi dobrem a zlem jako starozákonní archandělé.

Napínavá knižní série zaujme čtenáře fantaskním světem i netradičně pojatým odvěkým tématem, jímž je boj dobra se zlem.

První tři díly knižní série jsou v agentuře DILIA k dispozici v elektronické podobě.

Shaun P. Attwood **HARD TIME** non-fiction

Tato kniha je osobním svědectvím odsouzence, který strávil několik let v nelidských podmínkách arizonského vězení. Ukázky z deníku Shauna P. Attwooda se nejprve ukázaly v The Guardian a poté, co zaujaly mezinárodní veřejnost, poprvé vychází v plném rozsahu.

Úspěšný bankéř Shaun P. Attwood byl ve 20. letech minulého století odsouzen za praní špinavých peněz a obchodování s narkotiky. Trest strávil v arizonské věznici, v jejímž čele stál nechvalně známý šerif

Joe Arpaio. Jeho věznice patřila k těm nejobávanějším – trestanci zde byli vystaveni neustálému fyzickému násilí, byl na ně pouštěn jedovatý hmyz a místo jídla dostávali odpadky. Šerif Joe Arpaio je v USA také nechvalně znám jako autor a propagátor přísných trestů vůči imigrantům z jihu, kteří trávili několik měsíců v nehumánních podmínkách vyšetřovacích vazeb.

V agentuře DILIA je k dispozici manuskript.

Tony Ross
DEAR JOAN
non-fiction

Titul tvoří unikátní sbírka dopisů, které si během druhé světové války mezi sebou vyměňovali Tony a Joan. Potkali se v Anglii na konci 30. let, zamilovali se do sebe, ale vypukla druhá světová válka a jejich životy se začaly ubírat jiným směrem, než o jakém milenci snili. Tony byl povolán k britskému letectvu do Středomoří, Joan nastoupila jako dobrovolnice u Červeného kříže.

Z jejich společné korespondence se čtenář může dozvědět mnohé o „obyčejné“ realitě druhé světové války. Tony líčí každodenní problémy života na poušti, narůstající stres, který řadoví britští vojáci zažívali, či zkušenosti se setkáváním se s jinými kulturami středomoří. Joan pro změnu zaznamenává administrativní a technické problémy, jakými byli dobrovolní pracovníci vystavěni v Británii. Jejich dopisy obsahují ještě jednu rovinu – s odstupem doby a s vědomím, co po druhé světové válce v Evropě následovalo, snad trochu úsměvnou: jedná se o rovinu jejich idealistických vizí o bezproblémovém uspořádání poválečné Evropy.

V agentuře DILIA je k dispozici manuskript.

Claus Hant
YOUNG HITLER
non-fiction novel

Jak se z výstředního snílka a bezvýznamného malíře stal jeden z nejvlivnějších a zároveň nejkrvavějších diktátorů 20. stol. ? Na tyto otázky se snaží odpovědět Claus Hant v beletrizovaném životopisu Adolfa Hitlera.

Hitlerovo působení v čele nacistického Německa je poměrně známé – jeho 12 let ve funkci říšského kancléře znamenalo 55 milionů zmarněných lidských životů. Co ale bylo „kořeny Hitlerova zla“? Autor zkoumá složitou diktátorovu povahu v širším kontextu evropské kultury a politiky. Vrací se do 19. století, líčí krizi hodnot post-osvícenecké Evropy i nárůst okultismu. Podrobně se také věnuje zásadním politickým událostem, jako byl rozpad rakouskouherské monarchie, peklo první světové války, která se jako první válka v dějinách lidstva dotkla každého, či ekonomické krize v poválečné Výmarské republice.

Hant vychází z mnoha historických studií i pramenů. Žánr beletrizovaného životopisu čtenáři umožňuje plastičtější porozumění Hitlerovy osobnosti a jeho doby.

V agentuře DILIA je k dispozici manuskript.

| nabízíme |

HUDEBNĚ-DRAMATICKÁ DÍLA

K letošním kulatým výročím **Zdeňka Fibicha** (1850 – 1900) jsme obnovili tiskové matrice melodramu **HIPPODAMIE**, sestávajícího z částí, které bývají uváděny i samostatně:

Námluvy Pelopovy, Smír Tantalův, Smrt Hippodamie

Z oper máme **Bouři**, **Hedy**, **Nevěstu messinskou**, **Pád Arkuna** a **Šárku**.

Nakladatelství Boosey & Hawkes informuje o nové opeře **BLISS** australského skladatele **Bretta Deana** (1961). Opera o 3 dějstvích, trvá 150 minut. Světová premiéra březen 2010 v Opera Australia Sydney, duben 2010 Melbourne, září 2010 Edinburgh Festival, září 2010 Hamburgische Staatsoper. Děj opery: příběh úspěšného manažera reklamní agentury, která si vydělává propagací chemikálií vyvolávajících rakovinu. Další hlavní postavy opery: nevěrná manželka a její přítel, nová partnerka – prostitutka, syn – drogový dealer, dcera – komunistka. Po srdečním záchvatu manažer shledá, že svůj život musí změnit, ale změní jej jinak, než by si žádala morálka.

Od Breta Deana je k mání také balet **ONE OF A KIND**, jehož světová premiéra byla 1998 v Den Haagu ve zpracování Jiřího Kiliána. Balet byl vytvořen ke 150. výročí holandské ústavy. Tématem baletu je článek č. 1 ústavy, definující rovnost mezi lidmi. Balet je zajímavý i užitím prvků tibetské, mongolské, inuitské a africké hudby. Trvá 70 minut.

Boosey & Hawkes připomíná také operu **DOCTOR ATOMIC** **Johna Adamse** (1947), o atomových pokusech v červenci 1945 v Novém Mexiku. Z jevištních děl Johna Adamse se u nás hrála jen **SMRT KLINGHOFFERA**, v roce 2003 v Národním divadle v Praze. Doctor Atomic je opera o 2

jednáních, 170 minut. Světová premiéra 2005 v San Francisku, dále v Amsterdamu, Chicagu, New Yorku, Londýně a letos v Německu. Měli jsme příležitost shlédnout operu v listopadu 2008 v přímém přenosu z MET v 11 kinech v ČR. Symfonickou verzi přenášel Český rozhlas z Hradce Králové v listopadu minulého roku, spolu s dalšími symfonickými díly na téma atomových zbraní, z pera Toru Takemitsu a Philipa Glassa.

Nakladatelství Oxford University Press vydalo čínskému skladateli **Zhou Longovi** (1953) operu **MADAME WHITE SNAKE**, která měla světovou premiéru v únoru 2010 v Bostonu. Bude se hrát také v říjnu 2010 na hudebním festivalu v Pekingu, a dále v Šanghaji a Hangšou. Opera má podobný děj jako naše Rusalka: je zpracováním klasické čínské báje o přeměně hadího démona do lidské formy, s lidskými emocemi včetně té nejmocnější – lásky. Na té pak, jako u Rusalky, Madame White Snake ztroskotá.

Nakladatelství Alkor Bärenreiter uveřejnilo svůj plán kritických edic nejvýznamnějších francouzských oper 19. století, v ucelené řadě L'Opéra français. Jako první budou vydány tyto:

Adolf Adam: LE TORÉADOR OU L'ACCORD PARFAIT

Édouard Lalo: FIESQUE

Emanuel Chabrier: L'ÉTOILE

Daniel François Esprit Auber: LE DOMINO NOIR

Ambroise Thomas: HAMLET

Jules Massenet: WERTHER

Georges Bizet: CARMEN

Camille Saint-Saëns: SAMSON ET DALILA

Charles Gounod: ROMÉO ET JULIETTE

Charles Gounod: FAUST

V čele edičního týmu je Paul Prévost.

Nový hudební materiál k opeře **HAMLET** Ambroise Thomase bude poprvé užit k 200. výročí narození skladatele, v červnu 2011 v Opéra du Rhin ve Štrasburku.

Alkor Bärenreiter rovněž informuje o své plánované souborné kritické edici děl **Gabriela Faurého** (1845-1924). Časový rozpis k vydáním jednotlivých děl není uveden. Ediční práce vede Jean-Michel Nectoux, který se tímto skladatelem zabývá už 30 let a vydal o něm několik standardních publikací. Fauré napsal tyto opery: **PROMÉTHÉE** (verze 1900 a 1916) a **PÉNÉLOPE** (1913).

Stejně nakladatelství nám nabízí nová vydání dvou slavných benátských oper 17. století od **Francesca Cavalliho** (1602-1676) – **IL GIASONE A L' ARTEMISIA**. První, o Jásonovi a jeho příběhu se zlatým rounem, se z nových not poprvé provozovala 24. 4. 2010 v Chicago Opera Theatre. Druhá, o královně Artemis a její věrnosti manželovi, 26. 6. 2010 na letním festivalu v Hannoveru-Herrenhausenu.

Ze souborné kritické edice děl **Johanna Strausse ml.**, taktéž vydané firmou Alkor Bärenreiter, se poprvé hrála opereta **PRINZ METHUSALEM** 23. 4. 2010 ve Státní operetě Drážďany. V partituře jsou skloubeny 3 různé verze díla.

Od stejného nakladatelství můžeme nyní poskytnout kritické vydání **Čajkovského PIKOVÉ DÁMY**, které dává možnost hrát dílo ve všech skladatelových variantách.

Nakladatelství Choudens nabízí **Fausta Charlese Gounoda** v praktickém novém počítačovém vydání. Následující doplňky díla jsou integrovány do provozního materiálu:

Valentin: cavatina Avant quitter de ces lieux (2. jednání)

Marguerite: kompletní koncertní verze árie Il ne revient pas (4. jednání)

Siébel: Si le bonheur (4. jednání)

baletní hudba Walpurgisnacht (5. jednání)

První užití nového materiálu bylo v červnu 2010 v milánské Scale.

V Lucernském divadle bylo v květnu první provedení komorní opery **Barbara Strozzi Georga Graeweho** (1956), v koprodukcii s Divadlem Bonn, kde bude premiéra v březnu 2011. V Lucernu byla uvedena v kombinaci s obrazovými projekcemi, které pro provozování nejsou povinné. Barbara Strozzi žila v 17. století v Itálii. Byla zpěvačkou a skladatelkou, hudbě se vyučila u Francesca Cavalliho. Hudba Georga Graeweho nevychází z její tvorby, skladatel se pouze dějově inspiroval některými fázemi jejího života. V případě zájmu lze nahlédnout do partitury, ukázkové video bude k dispozici až po uvedení v Bonnu.

Z dalších prvních provedení zmiňujeme opery zabývající se bolavých bodů nedávných dějin a současnosti:

Komorní opera **Helmuta Bielera GESTOHNENES LEBEN** o deportaci Židů z Kaiserslautern v říjnu 1940. První provedení opery se konalo v květnu 2010 v divadle Pfalztheater Kaiserslautern.

Válka Američanů ve Vietnamu je tématem opery **AMELIA**. Hudbu složil **Daron Aric Hagen** (1961), světová premiéra byla v květnu 2010 v Seattlu.

Na Mnichovské Biennale 2010 se dávala taktéž v květnu 2010 trilogie **AMAZONAS**. Trilogie byla vytvořena v německo-portugalsko-brazílské koprodukci, jako poradce měli Indiány skupiny Yanomami (např. šaman Davi Kopenawa Yanomami). První díl znázorňuje perspektivu dobyvatelů, druhý zorný úhel lidí z dobývaných území. Hudbu prvního a druhého dílu složili **Klaus Schedl** (1966 Německo) a **Tato Taborda** (1960 Brazílie). Třetí díl se týká změn klimatu, hudba je z dílny **Ludgera Brümmera** (Německo).

ČESKÉ HRY

Helena Eliášová – HUSTLER4U
 Helena Eliášová – PÁTEK O DESÁTÉ
 Janka Ryšánek Schmiedtová – FRIDY
 Braňo Holíček – TMAVOMODRÝ SVĚT (NARUBY)
 Vladislav Vančura,
 Pavel Ondruch, Zdeněk Janál – MARKÉTA, DCERA LAZAROVA
 Ivan Stodola, Braňo Holíček – KAUA: JOŽKO PÚČIK
 Miroslav Oupic – DON JUAN PO ČESKU
 Miroslav Oupic – NAŠE SKVLÁ FIRMA
 Miroslav Oupic – RÁNO MOUDŘEJŠÍ FLÁMU
 Kateřina Rudčenkova – PETROLEJKA
 Kateřina Rudčenkova – ZPACIFIKOVANÁ
 Janka Ryšánek Schmiedtová – SYNDROM VZTAHU
 (aneb banální hra)
 Petr Strnad – JAK UVAŘIT ŽÁBU
 Petr Strnad – SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI

ZAHRAŇIČNÍ HRY – PŘELOŽENÉ

Anna Burzyńska – NEJVÍC SEBEVRAŽD SE PÁCHÁ V NEDĚLI
 (Najwięcej samobójstw zdarza się w niedzielę)
 Géza Beremény – Krisztina Kovács – APAČOVÉ (APACSOK)
 Mateusz Pakula – BÍLÁ PAMPELIŠKA (BIAŁY DMUCHAWIEC, 2007)
 Małgorzata Sikorska-Miszczuk – KUFR PANTOFLEČKA
 (WALIZKA PANTOFELNIKA)
 Andrzej Stasiuk – TEMNÝ LES (CIEMNY LAS)

István Tasnádi – FINITO (MAGYAR ZOMBI)
 Fred Apke, Marta Klubowicz – LETNÍ SÍDLO
 Josep M. Benet i Jornet – SKLEP (Sotterani, 2008)
 Nicolas Bedos – VIKTOROVA CESTA (Le Voyage de Victor, 2009)
 Nicolas Bedos – ZDRAVOTNÍ VYCHÁZKA (Promenade de Santé, 2009)
 Christo Bojčev – ORCHESTR TITANIC
 Moira Buffini – VÍTEJTE V THÉBÁCH (Welcome to Thebes, 2010)
 Dario Fo, Franca Rame – ALENKA V ŘÍŠI NEDIVŮ
 (ALICE NEL PAESE SENZA MERAVIGLIE, 1977)
 Luis Guerrero – OKNO (LA FINESTRA)
 Sacha Guitry – MŮJ OTEC MĚL PRAVDU (Mon père avait raison, 1919)
 Martin Heckmanns – ZÁZRAK LÁSKA (DAS WUNDERVOLL
 ZWISCHENDING, 2004)
 Lutz Hübner – JAK TO VLASTNĚ BYLO S MARKÉTKOU
 (GRETCHEN 89FF., 1997)
 Henrik Ibsen – BRAND – OHEŇ (BRAND, 1865)
 Jaroslav Jakubowski – ŽIVOT
 Dennis Kelly – LÁSKA A PENÍŽE (Love and Money, 2006)
 Paul Kornfeld – ŽID SÜSS (JUD SÜSS, 1929)
 Clément Michel – KOUPAČKA (Le Grand Bain)
 Wajdi Mouawad – POŽÁRY (Incendies, 2003)
 Wajdi Mouawad – NEBESA (Ciel, 2009)
 Elaine Murphy – TŘI HOLKY JAKO KVĚT (Little Gem, 2009)
 Dominik Nowak – OSOBNÍ VLAK DO ČÍNY
 Ewald Palmeshofer – HRDINOVÉ (HELDEN, 2005)
 Sabine Revillet – ZTRACENA V OBLACÍCH (FISSURE DE SOEUR, 2010)

Kathrin Röggla – ZÚČASTNĚNÍ (DIE BETEILIGTEN, 2009)
 Spiro Simone – Tři KŮLY (PALI, 2009)
 Frédéric Sonntag – POD KONTROLOU (Sous contrôle, 2009)
 Juan Tovar – MRTVÉ ZE SUÁREZU (Tlatoani)

ZAHRAŇIČNÍ HRY – NEPŘELOŽENÉ

Oliver Kluck – DAS PRINZIP MEESE (2009)
 John Logan – RED, 2010
 Wolfram Lotz – DER GROSSE MARSCH (2009)
 Drew Pautz – THE GOSPEL OF WEALTH, 2010
 Nina Schneider, Paul Graham Brown – SHOW DOGS! (2007)
 Nicky Silver – A BEAUTIFUL CHILD, 2001
 Laura Wade – POSH, 2010

ZAHRAŇIČNÍ LITERATURA

Philana Marie Boles – GLITZ A YA NOVEL
 Nancy Holder – POSSESSIONS
 Melissa Jensen – FALLING IN LOVE WITH ENGLISH BOYS
 Elissa Brent Weissman – THE TROUBLE WITH MARK HOPPER
 Deon Meyer – DEVILS PEAK
 Wendy Alec – THE CRONICLES OF BROTHERS – THE FALL OF LUCIFER,
 FIRST JUDGEMENT A SON OF PERDITION
 Shaun P. Attwood – HARD TIME
 Tony Ross – DEAR JOAN
 Claus Hant – YOUNG HITLER

Zprávy DILIA jsou registrovány u MKČR pod kódem MKČR E 14296. Redakce: jednotliví vedoucí oddělení DILIA, grafický design a sazba: Adam Gratz, tisková produkce a distribuce: Michaela Pňáčková

Překladatelská dílna VRCHOLÍ

4 POLSKÉ A 2 MAĎARSKÉ
SOUČASNÉ HRY V NOVÉM PŘEKLADU

Mateusz Pakuła: **BÍLÁ PAMPELIŠKA**

Andrzej Stasiuk: **TEMNÝ LES**

Anna Burzyńska: **NEJVÍC SEBEVRAŽD SE PÁCHÁ V NEDĚLI**

Małgorzata Sikorska-Miszczuk: **KUFR PANTOFLÍČKA**

Géza Bereményi – Krisztina Kovács: **APAČI**

István Tasnádi: **FINITO**

TĚŠTE SE NA LISTOPAD!

www.dilia.cz

